

**ЈЕДИНСТВЕНИ ПРОСПЕКТ ПРВЕ ЕМИСИЈЕ ДУГОРОЧНИХ МУНИЦИПАЛНИХ
ОБВЕЗНИЦА ОПШТИНЕ БИЛЕЋА**

Прилог 2

У складу са чланом 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, Општина, Градова и Фондова („Службени гласник Републике Српске“ број: 16/11 и 126/11) одјељење за финансије доставља

ЗАБИЉЕШКЕ (НОТЕ) УЗ ГОДИШЊИ КОНСОЛИДОВАНИ ОБРАЧУН КОРИСНИКА БУЏЕТА ОПШТИНЕ БИЛЕЋА ЗА 2020. ГОДИНУ

1. Опште информације

Општина Билећа, као јединица локалне самоуправе, регистрована је за вршење општих јавних услуга и има сједиште у Билећи, ул. Краља Александра 28. Јединствени идентификациони број Општине код Пореске управе РС је 4401381960004, а регистарски број код Управе за индиректно опорезивање је 401381960004. Матични број Општине је 1014684 а шифра дјелатности 84.11.

Скупштину општине, као највиши законодавни орган ове јединице локалне самоуправе, чини 19 одборника. Из буџета општине финансирају се административна служба, нижи буџетски корисници и други примаоци текућих помоћи и субвенција.

Органи општине су: Скупштина општине и Начелник. Надлежности органа Општине су регулисани Статутом и другим актима Општине. Скупштина Општине има надлежности Скупштине општине утврђене законом којим се уређује систем локалне самоуправе и другим правним актима. Начелник, Миљан Алексић, заступа и представља Општину и носилац је извршне власти у Општини, његов мандат је истекао 29.12.2020. године и од тога дана почела је нова надлежност новог начелника Веселина Вујовића. Замјеник начелника Милорад Радовић функцију обавља професионално. Предсједник Скупштине Срђан Роган обавља функцију професионално, именован од стране Скупштине. Потпредсједник Скупштине Бранко Алексић функцију обавља професионално.

Административну службу општине чине следећа одјељења:

- Одјељење за општу управу,
- Одјељење за привреду, друштвене дјелатности и инспекцијске послове,
- Одјељење за финансије и
- Одјељење за урбанизам и стамбено-комуналне послове.

Општина Билећа, са нижим буџетским корисницима, на дан 31.12.2020. године има 280 запослена радника од којих су 9 именована лица, 115 државних службеника и 126 намјештеника 20 приправника и привремено запослених 10 од чега 2 државних службеника и 8 намјештеника.

Општина Билећа послује од 01.01.2013. године у систему локалног трезора (СУФИ). Локални трезор се састоји из једне оперативне јединице. Преглед потрошачких јединица по организационим кодовима:

Организациони код	Назив потрошачке јединице
00060110	Скупштина општине
00060125	Територијална ватрогасна јединица
00060130	Административна служба општине
00060190	Остала буџетска потрошња
00060300	Центар за социјални рад
00060400	ЈУ Дј вртић «Будућност»
00060500	ЈУ Културно спортски центар
00060510	ЈУ Дом културе

00060520	ЈУ Информативни центар Радио Билећа
00060920	Туристичка организација општине
08150083	СШЦ „Голуб Куреш“ Билећа
08180030	ЈУ Народна библиотека „Владимир Гаћиновић“

У 2020.години организациона структура Општине Билећа била је иста као у 2017. години с тим да је Територијална ватрогасна јединица нижи буџетски корисник првих девет мјесеци 2015. године, а од 01.10.2015.године ТВЈ у дијелу личних примања припада Општинској управи, док се остали расходи и издаци воде на њиховом организационом коду 00060125. Територијална ватрогасна јединица је од 01.10.2015. године угасила свој ЈИБ и послује под ЈИБ-ом Општинске управе у складу са одредбама Закона о заштити од пожара («Сл.гласник РС»,број 71/12). Библиотека и Средњошколски центар се у дијелу личних примања финансирају у склопу Министарства просвјетеи културе.

Унос података у оперативној јединици врши се путем образаца за трезорско пословање у складу са Упутством о форми,садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника.

Финансирање послова општине се обавља из општинског буџета, а буџетска средства се обезбјеђују из пореских и непореских прихода,донација,трансфера и средстава на кредитној основи. Рачуни преко којих су обављане финансијске трансакције у 2020. години су:

1. Јединствени рачун трезора	NLB Razvojna banka	5620080000002819
2. Јединствени рачун трезора	Nova banka	5559000009669498
3. Рачун посебних намјена-воде	NLB Razvojna banka	5620088062904040
4. Рачун посебних намјена-соц заш	NLB Razvojna banka	5620088107871009
5. Рачун јавних прихода	NLB Razvojna banka	5620080000113011
6. Рачун посебних нам.-противпожа.заш.	NLB Razvojna banka	5620088143323927
7. Рачун посебних нам. -боравишна такса	NLB Razvojna banka	5620088145987547
8. Рачун за посебне намјене - корона	NLB Razvojna banka	5620088158715984
9. Рачун за мјесну заједницу Крстаче	NLB Razvojna banka	5620088156081173
10. Девизни рачун	NLB Razvojna banka	БА395620088158733250

Након увођења принудне управе у Бобар банци 26.11.2014. године, преко које је Општина до тада радила, затечени износи на рачунима су блокирани и рачуни на Бобар банци су ван функције.

2.Основ за састављање и презентовање финансијских извјештаја

Полазна основа за признавање билансних позиција су:прописи Републике Српске/БиХ и усвојене рачуноводствене политике, Оквир за састављање и представљање финансијских извјештаја и прихваћени Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор.

2.1.Регулаторни оквир и рачуноводствена основа

Нормативни оквир за успостављање и вођење система књиговодства и рачуноводства,као и основ за припрему финансијских извјештаја представљају:

- Закон о буџетском систему РС(«Сл гласник РС»,број 121/12 и 52/14, 103/15 и 15/16),
- Закон о рачуноводству и ревизији РС («Сл.гласник РС»,број 36/09 и 52/11),стари закон; 94/15, нови закон,
- Закон о локалној самоуправи(«Сл.гласник РС»,број 101/04,42/05,118/05 и 98/13),стари закон; 97/16 нови закон
- Закон о територијалној организацији РС(«Сл.гласник РС»,број 69/09,70/12,83/14 и 106/15),

- Закон о задужевању, дугу и гаранцијама («Сл. гласник РС», број 71/12 и 52/14),
- Закон о ревизији јавног сектора РС («Сл. гласник РС», број 20/14), стари закон; 98/15 нови закон,
- Закон о порезу на додату вриједност («Сл. гласник БиХ», број 9/05, 35/05 и 100/08),
- Закон о јавним набавкама БИХ («Сл. гласник БиХ», број 39/14),
- Закон о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе («Сл. гласник РС», број 70/06),
- Закон о унутрашњем платном промету РС («Сл. гласник РС», број 52/12),
- Закон о трезору («Сл. гласник РС», број 28/13 и 103/15),
- Закон о облигационим односима («Сл. лист СФРЈ», број 27/78 и «Сл. Гласник РС», број 17/93 и 74/04),
- Закон о социјалној заштити («Сл. гласник РС», број 37/12),
- Закон о комуналним дјелатностима («Сл. гласник РС», број 124/11),
- Закон о комуналним таксама («Сл. гласник РС», број 4/12),
- Други закони којима се регулишу питања од значаја за информације које су предмет објављивања,
- Правилник о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова («Сл. гласник РС», број 90/10),
- Правилник о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета, Републике, општина, градова, буџетских фондова («Сл. гласник РС», број 16/11 и 126/11),
- Правилник о примјени Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор («Сл. Гласник РС», број 128/11),
- Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у РС («Сл. Гласник РС», број 127/11),
- Правилник о систему трезорског књиговодства у РС («Сл. гласник РС», број 47/12),
- Правилник о критеријумима за стицање статуса буџетског корисника («Сл. гласник РС», број 116/13),
- Правилник о процедури вођења помоћних књига («Сл. гласник РС», број 59/05),
- Правилник о процедури извјештавања о кредитном задужењу («Сл. гласник РС», број 54/05),
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза («Сл. гласник РС», број 71/10),
- Наредба о уплаћивању одређених прихода буџета Републике, општина, градова, буџетских фондова и фондова («Сл. гласник РС», број 59/13, 117/13, 73/14, 33/15 и 114/16),
- Наредба о предаји финансијских извјештаја («Сл. гласник РС», број 6/13 и 7/15),
- Упутство о форми, садржају и начину попуњавања образаца за трезорско посовање («Сл. гласник РС», број 9/11),
- Упутство о примјени МРС-ЈС 23 («Сл. гласник РС», број 116/13),
- Друга подзаконска акта: правилници, упутства, наредбе, одлуке који су имали утицај на израду годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину.
- Процедуре, мишљења и друга појединачна тумачења Министарства финансија.

Према Закону о рачуноводству и ревизији РС и Правилнику о примјени међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор («Сл. гласник РС», број 128/11) општина примјењује рачуноводствене стандарде:

- МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја
- МРС-ЈС 2 Извјештаји о новчаним токовима
- МРС-ЈС 3 Рачуноводствене политике, промјене рач. процјена и грешке
- МРС-ЈС 4 Учинци промјена страних валута
- МРС-ЈС 5 Трошкови позајмљивања
- МРС-ЈС 6 Консолидовани и засебни финансијски извјештаји
- МРС-ЈС 7 Улагање у придружене ентитете
- МРС-ЈС 8 Учешће у заједничким улагањима

- МРС-ЈС 9 Приход из трансакција размјене
- МРС-ЈС 10 Финансијско извјештавање у хиперинфлаторним условима
- МРС-ЈС 11 Уговори о изградњи
- МРС-ЈС 12 Залихе
- МРС-ЈС 13 Лизинг
- МРС-ЈС 14 Догађаји након дана извјештавања
- МРС-ЈС 15 Финансијски инструменти:објелодањивање и презентација
- МРС-ЈС 16 Инвестициона имовина
- МРС-ЈС 17 Некретнине,постројења и опрема
- МРС-ЈС 18 Извјештавање по сегментима
- МРС-ЈС 19 Резервисања,потенцијалне обавезе и потенцијална имовина
- МРС-ЈС 20 Објелодањивање повезаних страна
- МРС-ЈС 21 Умањење вриједности имовине која генерише готовину
- МРС-ЈС 22 Објелодањивање фин.информација о општем државном сектору
- МРС-ЈС 23 Приходи из трансакција које нису трансакције размјене
- МРС-ЈС 24 Презентација буџетских информација у финансијским извјештајима
- МРС-ЈС 25 Примања запослених
- МРС-ЈС 26 Умањење вриједности имовине која генерише готовину
- МРС-ЈС 27 Пољопривреда
- МРС-ЈС 28 Финансијски инструменти:презентација
- МРС-ЈС 29 Финансијски инструменти:признавање и одмјеравање
- МРС-ЈС 30 Финансијски инструменти:објелодањивање

У припреми консолидираних финансијских извјештаја примјењена је модификована обрачунска основа,која подразумјева да се буџетски приходи признају у периоду у којем су мјерљиви и расположиви,а буџетски расходи у обрачунском периоду када је настала обавеза за плаћање,без обзира на то да ли је извршено и само плаћање.

Евидентирање свих трансакција и догађаја врши се у складу са прописаним контним оквиром за кориснике прихода буџета на нивоу класификације:фондовске,организационе,економске и функционалне.Поред тога за економске позиције коришћене су подекономска(субаналитичка) и пројектна (програмска) класификација.

У систему трезорског пословања у 2020.години трансакције и догађаји у општини евидентирани су у складу са прописаним трезорским процедурама у оквиру:

- главне књиге локалног трезора
- помоћних књига локалног трезора
- помоћних књига буџетских корисника.

Консолидовани финансијски извјештаји Општине за 2020. годину сачињени су на основу:

- бруто прометног биланса општине и
- пробних биланса потрошачних јединица.

Износи у финансијским извјештајима изражени су у конвертибилним маркама и у цијелим бројевима.

2.2.Преглед значајних рачуноводствених политика

При изради Консолидованих финансијских извјештаја Општине за 2020.годину респектоване су рачуноводствене политике дефинисане Правилником о рачуноводству, Рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама («Сл.гласник РС»,број 127/11).

Под рачуноводственим политикама се подразумјевају принципи,основе, конвенције, правила и праксе који су заступњени у РС у припреми и презентацији финансијских извјештаја.

Слиједи преглед значајнијих рачуноводствених политика.

***Готовина и готовински еквиваленти**

Готовина буџетских корисника се вреднује по номиналној вриједности и обухвата новчана салда на јединственом рачуну трезора и салда у благајни, која се држе у складу са прописима о благајничком пословању, а, у складу са процедурама за унос података у трезорску апликацију, Општина нема новчаних средстава на девизном рачуну. Позитивне и негативне курсне разлике се признају као корекције финансијске имовине у корист обрачунских прихода или на терет обрачунских расхода.

***Краткорочна потраживања и пласмани**

Краткорочна потраживања и пласмани доспјевају за наплату у року од годину дана, а процјењују се по номиналној вриједности, уз примјену начела ниже вриједности, ако се при појединачној процјени утврди да је очекивана наплата нижа од висине потраживања. Аванси се дозначавају само ако су уговорени уз обавезну примјену Процедура уноса аванса у СУФИ-ју. Потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспјећа класификују се као сумњива и врши се њихова корекција на начин да се процијењени ненаплативи износ потраживања преноси на сумњива и спорна потраживања, уз истовремену исправку вриједности на терет обрачунских расхода. Одлуку о коначном отпису доноси Скупштина општине на приједлог Начелника.

За пласмане се такође примјењује начело ниже вриједности у случају процијењене ненадокнадивости датих кредита и других краткорочних пласмана који доспјевају у року од једне године. Умањене вриједности се препознају по обрачунским расходима.

***Залихе**

Терећење расхода по основу материјала врши се у висини трошка тог материјала по набавној вриједности. Набавка канцеларијског материјала, материјала за одржавање чистоће, режијског и осталог материјала за обављање редовне дјелатности општине има третман текућег расхода и не евидентира се преко залиха.

Уколико су на крају године залихе материјала веће од 20% укупне вриједности набавке, за пописом утврђену вриједност неутрошених залиха умањује се текући расходи, а евидентирају се залихе материјала, које се у наредној години преносе на расходе.

Набавка залиха ситног инвентара, ауто гума и слично нема третман текућег расхода него издатака за нефинансијску имовину. Свођење књиговодствене вриједности на више или на ниже у зависности од тржишних кретања, као и остварени добици/губици/ прилоком продаје имају третман обрачунских расхода/прихода.

***Непокретности и опрема**

Непокретности и опрема се почетно признају по трошку набавке-набавној вриједности или цијени коштања, а у случају да трошак не одржава стварну вриједност средстава примјењује се фер вриједност на дан стицања. Амортизација се обрачунава по праволинијској методи с циљем да се средства у потпуности отпишу у току процијењеног вијека трајања. Обрачун амортизације се не врши за средства у припреми.

***Нематеријална производна имовина**

Ова имовина обухвата улагања у рачунарске програме, улагања у развој, просторно-планску документацију и сл.

Признавање и вредновање нематеријалне произведене имовине врши се по трошку набавке или цијени коштања, односно фер вриједности на дан стицања, уколико је средство набављено у трансакцији размјене.

Вредновање након почетног признавања, евидентирање амортизације, ефеката промјена вриједности по основу губитака од обезвређивања и ревалоризације врши се на начин као код некретнина, постројења и опреме, уз примјену одговарајућих аналитичких конта за евиденцију нематеријалне произведене имовине.

***Непроизведена материјална имовина**

Земљиште се почетно вреднује по трошку набавке-набавној вриједности или цијени коштања, а уколико трошак набавке не одражава стварну вриједност онда се процјењује фер вриједност на дан стицања. Земљиште не подлијеже амортизацији.

Средства остварена продајом непроизведене сталне имовине имају третман примитака од нефинансијске имовине, а не текућих расхода.

***Нематеријална непроизведена имовина**

Нематеријалну непроизведену имовину чине: патенти, лиценце, концесије и остале категорије ове имовине, на које се примјењује МРС-ЈС 38 и др. стандарди. Почетно се вреднују по трошку набавке-набавној вриједности или цијени коштања, а уколико трошак набавке не одржава стварну вриједност онда се процјењује фер вриједност на дан стицања ове имовине.

***Дугорочни пласмани и дугорочна потраживања**

Дугорочна потраживања се односе на потраживања чији је рок наплате продужен на период дужи од годину дана, која су истовремено евидентирана на рачуну дугорочних разграничења. Дио потраживања који доспијевају у наредној години се преноси на краткорочна потраживања/разграничења.

Признавање се врши по номиналној вриједности, уз примјену начела ниже вриједности, ако постоји основна претпоставка о губитку усљед ненаплативости. Процјењени губитак терети расходе периода у коме су настали.

***Обавезе, резервисања и разграничења**

Обавезе се класификују као садашње обавезе, резервисања или потенцијалне обавезе.

Садашње обавезе и резервисања се признају кроз билансе, док се потенцијалне обавезе објелодањују у нотама уз финансијске извјештаје.

Краткорочне обавезе признате у билансима доспијевају у року од године дана.

Обавезе према запосленим, обавезе према добављачима и обавезе по каматама се увијек сматрају краткорочним обавезама, без обзира када доспијевају за плаћање.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања, судских рјешења и слично врши се директним отписивањем.

На позицији дугорочних обавеза се признају износи ако доспијевају у року дужем од године дана од дана настанка обавезе. Дио дугорочних обавеза који доспијевају у периоду до године дана приказује се на краткорочним обавезама.

Резервисањем су процјењене обавезе, са неизвјесним роком доспјећа и износом и врше се ако су испуњени услови из МРС-ЈС 19 -Резервисање на краткорочној и дугорочној основи. Појам

резервисања у смислу овог стандарда није еквивалентан појму резервисања буџетских средстава.

Код судских спорова за формирање резервисања кључно је мишљење правне службе, односно правног заступника буџетског корисника који води судски спор.

Резервисања се испитују на дан сваког билансирања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процјену. Ако више није вјероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавеза, резервисање се укида у корист обрачунског прихода. Када измирење обавеза по основу резервисања постане извјесно средства се морају планирати за те намјене и признати као расход или издатак и стварна обавеза, уз истовремено укидање резервисања преко обрачунских прихода.

Краткорочним разграничењима се обухватају унапријед плаћени приходи/приливи и обрачунати, а неисплаћени расходи.

Дугорочна разграничења обухватају дугорочно разграничене приходе/расходе и остала дугорочна разграничења.

***Властити извори**

Трајни извори средстава се формирају из: иницијалних средстава, распоређеног финансијског резултата ранијих година, по основу имовине која не подлијеже амортизацији, која је добијена без накнаде, те других извора у складу са стандардима и прописима.

Резерве из резултата формирају се на основу расподјеле позитивног финансијског резултата ранијих година и служе за покриће очекиваног негативног финансијског резултата.

Расподјела финансијског резултата за покриће расхода у години када се врши расподјела може се вршити максимално до износа исказаног суфицита на дан утврђивања резултата.

Негативни финансијски резултат који прелази салдо резерви може се покрити на терет трајних извора средстава.

***Ванбилансна евиденција**

У ванбилансној евиденцији се воде основна средства у закупу, примљена туђа средства, гаранције и други пословни догађаји који су од могућег утицаја у будућности. Ванбилансна актива и ванбилансна пасива морају бити у равнотежи.

***Расходи и издаци**

Расходи се признају по обрачунској основи у периоду када је настала обавеза за плаћање, без обзира на то да ли је извршено и само плаћање. Расходи обухватају текуће расходе и трансфере између буџетских јединица.

Под расходима обрачунског карактера подразумјева се набавна вриједност реализованих залиха, амортизација, резервисања по основу обавеза, финансијски обрачунски расходи, губици од продаје имовине, расходи од усклађивања вриједности, дате помоћи у натури и други расходи који се не планирају у буџету.

Издаци за нефинансијску имовину, као и издаци за финансијску имовину и отплату дугова вреднују у номиналним износима и евидентирају у оквиру затвореног система конта, у периоду у коме је настала обавеза независно од готовинског тока. Изузетак је када се врше резервисања за набавку уколико су испињени сви прописани услови.

Плате и накнаде запосленима обрачунавају се и евидентирају као обавеза и расход периода на који се односе, у висини на који запослени има право у складу са Правилником о раду.

Расподјела средстава за грантове и начин кориштења дозначених средстава врши се у складу са унапријед дефинисаним критеријумима.

Расходи по основу камата се евидентирају по обрачуну.

***Приходи и примици**

Приходи се признају у билансима у периоду у којем су мјерљиви и расположиви.

Приходи су мјерљиви када их је могуће вриједносно исказати. Индикација расположивости се доказује остварењем у оквиру обрачунског периода или убрзо након тога.

Приходи обухватају пореске и непореске приходе, грантове, приходе обрачунског карактера и трансфере између буџетских корисника.

Приходи, осим прихода обрачунског карактера, вреднују се у висини очекиваног прилива или друге економске користи.

Приходи по основу дивиденди, учешћа у капиталу, камате и други приходи из трансакција размјене признају се на обрачунској основи.

Помоћи у натури се признају као дугорочно разграничени приход на обрачунској основи у складу са МРС-20, тако да се обрачунски приход на системској основи признаје у висини обрачунских расхода генерисаних трошењем примљене помоћи.

Грантови у новцу за текуће и капиталне намјене, који нису условљени, признају се као приход у тренутку пријема готовине или стицања права, без разграничења неутрошеног дијела.

Приходи обрачунског карактера се остварују од реализације залиха, промјене вриједности учинака, укидања резервисања по основу обавеза, усклађивања вриједности имовине, помоћи у натури и други који не узрокују прилив готовине.

Примици од нефинансијске и финансијске имовине, укључујући задуживање се вреднује у номоналним износима оствареног прилива готовине или готовинских еквивалената и вреднују у оквиру затвореног система конта.

Примици се могу признати изузетно прије настанка новчаног тока уколико су отворени убрзо након обрачунског периода у коме су стечена права за њихово остварење.

***Консолидовање извјештаја**

Консолидацијом финансијских извјештаја пружају се информације о стању и успјешности свих корисника буџета на локалном нивоу. Консолидоване финансијске извјештаје Општине Билећа чине финансијски извјештаји Општине и финансијски извјештаји корисника буџета који су повезани са општином и налазе се под њеном контролом.

Припрема и презентација консолидованих финансијских извјештаја врши се на начин и према правилима у оквиру релевантних МРС-ЈС (6-8, 22) и Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова, као и појединачна упутства Министарства финансија РС, који се односе на састављање финансијских извјештаја.

***Грешке и промјене рачуноводствене политике**

Материјално значајне грешке се исправљају ретроактивно у складу са МРС-ЈС 3 тако што се преправљају упоредни износи за предходни период односно почетна салда за најранији период за који је преправљање података изводљиво.

У нотама се објављују: природа грешке, износ исправке за сваки презентовани период или на почетку најранијег периода, ако је изводљиво, односно како и када је грешка настала.

***Догађаји након датума извјештавања**

Догађаји настали између датума извјештавања и датума одобравања финансијских извјештаја се разликују као некорективни и корективни догађаји. За ефекте корективних догађаја (откривање грешака, утврђени накнадни расходи или приходи, познати исход судских рјешења и сл.) врше се корекције износа припремљених за презентацију.

Некорективни догађаји се објављују у нотама и указују само на околности које су настале након датума извјештавања (пад вриједности имовине, околности које утичу на престанак пословања

ентитета под контролом, значајна реструктурирања, уништење имовине елементарним непогодама, промјене прописа, покренути значајни судски спорови и слично).

3. НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 31.12.2020. ГОДИНЕ

Биланс Стања: (Извјештај о финансијском стању), састоји се од Активе и Пасиве. Биланс стања представља преглед стања средстава, обавеза и извора средстава на одређени дан извјештавања за ентитет за који се врши извјештавање.

У активи се даје упоредни преглед стања имовине извјештајног ентитета исказани на контима класе 0 и 1 на крају текућег и претходног извјештајног периода. Подаци о стању имовине у билансу стања приказани су у бруто принципу и принципу опадајуће ликвидности.

Пасива даје упоредни преглед стања обавеза и извора ентитета за који се врши извјештавање, а подаци су исказани на контима класе 2 и 3 на крају текућег и претходног извјештајног периода.

У пасиви се подаци презентују по нето принципу и принципу растуће рочности обавеза.

ОПИС	NOTE	2020	2019
ПОЗИЦИЈЕ АКТИВЕ	1		
Готовина и готовински еквиваленти	1.1	48.410	27.851
Краткорочни пласмани	1.2	13.516	10.522
Краткорочна потраживања	1.3	2.355.137	1.736.424
Краткорочна разграничења	1.4	638.218	132.368
Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти	1.5	121.788	128.287
Ситан инвентар, ауто-гуме	1.6	30.180	30.180
Дугорочни пласмани	1.7	2.443.782	2.077.033
Дугорочна потраживања	1.8	365.953	30.705
Произведена стална имовина	1.9	16.701.297	17.294.527
Непроизведена стална имовина	1.10	34.143.109	34.143.109
Нефинансијска стална имовина у припреми	1.11	5.334.082	5.283.937

ПОСЛОВНА АКТИВА		62.195.472	60.894.943
ПОЗИЦИЈЕ ПАСИВЕ			
Краткорочне финансијске обавезе	1.12	1.245.636	760.894
Обавезе за лична примања	1.13	3.394.080	2.066.065
Обавезе из пословања	1.14	2.411.511	2.841.189
Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове	1.15	94.332	31.254
Обавезе за субвенције, грантове, дознаке на име социјалне заштите	1.16	455.292	319.229
Краткорочна резервисања и разграничења	1.17	1.532.020	315.161
Остале краткорочне обавезе	1.18		1
Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти	1.19	38.730	34.316
Дугорочне финансијске обавезе	1.20	3.306.717	4.313.633
Дугорочна резервисања и разграничења	1.21	1.658.797	1.802.978
Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти	1.22	4.361.048	3.957.411
Трајни извори средстава и резерве	1.23	42.480.688	41.933.033
Финансијски резултат ранијих година	1.23	2.132.368	1.659.947
Финансијски резултат текуће године	1.24	-915.746	684.630
ПОСЛОВНА ПАСИВА		62.195.472	60.894.943
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА	1.25	11.920.809	15.332.591

АКТИВА

Укупна Актива на дан 31.12.2020.године износи 74.116.281 КМ и у односу на 2019. годину мања је за 2.111.253 КМ или за 2,77%.

Активу сачињавају пословна и ванбилансна актива. Пословна актива на дан 31.12.2020. године износила је 62.195.472 КМ, а у односу на 2019. годину већа је за 2,14%.

Ванпословна актива на дан 31.12.2020. године износила је 11.920.809 КМ а у односу на 2019. годину мања је за 22,25%.

Стална и текућа имовина чине пословну активу.

На дан 31.12.2020. године стална имовина износила је 58.988.223 КМ или за 158.911 КМ више у односу на претходну годину или 0,27% више у односу на претходну годину.
Текућа имовина на дан 31.12.2020. године износила је 3.207.249 КМ што је у односу на претходну годину више за 1.141.618 КМ.

***Нота 1 – АОП 003-Готовина и готовински еквиваленти**

АОП 003-Средства Општине Билећа у облику готовине и готовинских еквивалената на дан 31.12.2020. године износе 48.410 КМ.

Структура готовине и готовинских еквивалената је следећа:

-готовина у благајни	79 КМ
-јединствени рачун трезора	15.900 КМ
-рачун посебних намјена	29.759 КМ
-издвојена нов.ср. за револвинг фондове	2.672 КМ
<u>УКУПНО</u>	<u>48.410 КМ</u>

Готовина у благајни од 79 КМ, односи се на благајну Општинске управе 37 КМ, и благајну Центра за социјални рад 42 КМ.

На рачунима посебних намјена, воде и средства социјалне заштите износе, 29.759 КМ неутрошена на дан 31.12.2020. године.

Издвојена новчана средства за револвинг фондове у износу од 2.672 КМ су везана за кредите за стимулативно запошљавање из накнада за кориштење природних ресурса општине Билећа у сврху производње електричне енергије код Нове банке.

***Нота 2 – АОП 008- Краткорочни пласмани**

АОП 008- Краткорочни пласмани износе 13.516 КМ, а односе се на стамбене кредите радницима које је додјелила општинска управа општине Билећа у протеклим годинама.

***Нота 3- АОП 014-Краткорочна потраживања**

АОП 014-Краткорочна потраживања на дан 31.12.2020. годину износе 2.355.137 КМ и чине их: потраживања по основу продаје и извршених услуга у износу од 158.949 КМ, потраживање од запослених у износу од 1.029 КМ, потраживање за ненаплаћене порезе (пореско књиговодство) 496.807 КМ, потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања а доспјевају на наплату у року од годину дана 1.600.090 КМ. У организационом симслу краткорочна потраживања по основу продаје и извршених услуга АОП 015 се дијеле на: потраживања општинске управе која износе потражно 112.253 КМ и потраживања нижих буџетских корисника која износе 46.696 КМ. У 2020. години искњижено је на сумњива и спорна потраживања по основу продаје и извршених услуга, чији је рок наплате преко годину дана, 305.020 КМ. Конто 1233 износи 1.029 КМ (потраживања од запослених по основу мобилних телефона, аконтација за службена путовања) од чега на ниже буџетске корисни отпада 530 КМ, а наопштинску управу остатак у износу од 499 КМ. Конто 1239 остала краткорочна потраживања износе 98.262 КМ, од чега на ниже буџетске кориснике отпада 13.954 КМ, а остатак у износу од 84.308 КМ отпада на општинску управу. У оквиру општинске управе на конту 123917, који углавном чине потраживања по основу позајмици, износ је 81.033 КМ и остала краткорочна потраживања 3.055КМ.

***Нота 3-АОП 023-Краткорочна разграничења**

АОП 023-Краткорочна разграничења у износу од 638.218КМ. Од укупног износа ових разграничења на општинску управу отпада 630.816 КМ, а на ниже буџетске кориснике 7.402 КМ. Краткорочно разграничени расходи, аванси, износе 57.300 КМ, а краткорочно разграничени приходи 8.013КМ и у цијелости се односе на општинску управу и то су камате на непласирана средства код кредита за стимулативно запошљавање.

***Нота 4- АОП 029-Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица**

АОП 029-Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица износе 121.788КМ. Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица различитих нивоа власти износе 114.801 КМ и већим дијелом се односе на општинску управу. Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица истог нивоа власти износе 6.987 КМ и односе се на ССЦ, потраживања за утрошено лож уље од ОШ П.П.Његош и Општинске управе.

***Нота 5-АОП 032- Нефинансијска имовина у текућим средствима**

Нефинансијска имовина у текућим средствима износи 30.180 КМ и односи се на ситан инвентар, ауто гуме, одјећа и обућа на залихама у ТВЈ Билећа која од 01.10.2015. год.послуже под јибом Општинске управе.

***Нота 6-АОП 046-Дугорочни пласмани**

Вриједност дугорочних пласмана износи 2.443.782КМ, у цијелости је књижен на Општинску управу Општине и односи се на акције и учешће у капиталу у износу од 1.809.103 КМ и дугорочне зајмове 634.679 КМ, су пласмани за стимулативно запошљавање из средстава накнада за потопљено земљиште у сврху производње ел.ен. стамбени кредити запосленим радницима.

***Нота 7-АОП 052-Дугорочна потраживања**

Дугорочна потраживања-АОП 052, износе 365.953 КМ и у цијелокупном износу су евидентирани на Општину Билећа и односе се на потраживања за остале порезе којима је продужен рок плаћања које се односе на укњижавање по стандарду МРС-ЈС 23 на основу Извјештаја Пореске управе.

***Нота 8-АОП 062-Нефинансијска имовина у сталним средствима**

Вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима призната у Билансу стања износи 56.178.488КМ (АОП 062). Структура нефинансијске имовине у сталним средствима по организационим јединицама изражена у КМ:

Организациона јединица	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Садашња вриједност
Општинска управа са ТВЈ	77.580.340	24.294.259	53.286.081
Остали буџетски корисници	6.520.877	3.628.470	2.892.407
Укупно	84.101.217	27.922.729	56.178.488

Структура нефинансијске имовине у сталним средствима је следећа:

Кonto	назив	наб.вријед.	исправка вријед.	садашња вриј.
011	Произв.стал.имов.	44.618.036	27.916.739	16.701.297
013	Непроизв.ст.имов.	34.149.099	5.990	34.143.109
014	Нефин.им.у припр.	5.334.082	-	5.334.082
Укупно		84.101.217	27.922.729	56.178.488

***Нота 9-АОП 063**

-Произведена стална имовина

Вриједност произведене сталне имовине (АОП 063) износи 16.701.297 КМ. Од наведеног износа на Општинској управи води се 13.829.802 КМ, а на осталим нижим корисницима 2.871.495 КМ.

***Нота 11-АОП 071-Непроизведена стална имовина**

АОП 071-Непроизведена стална имовина, односно земљиште, у износу од 34.143.109 КМ води се на Општинској управи у износу од 34.122.197 КМ, а на осталим нижим корисницима 20.912 КМ.

***Нота 12-АОП 076-Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и аванси**

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми (АОП 076) у цијелости се односи на Општинску управу и износи 5.334.082 КМ.

***Нота 13-АОП 103-Краткорочне финансијске обавезе**

АОП 103-Краткорочне финансијске обавезе у износу од 1.245.636 КМ. Обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана износе 1.243.336 КМ и у цијелости се односе на Општинску управу Билећа. Структура истих је обавеза за неплаћене главнице по кредитима које доспијевају у 2020. години. Кредит је узет од Уни кредит банке, у сврху изградње административне зграде општина Билећа. Номинална вриједност кредита износи 2.400.000 КМ са роком отплате од 10 година. Отплата главнице тече од новембра мјесеца 2012 године. У 2013.години Општина је подигла још један кредит у износу од 1.700.000 КМ од Нове банке у сврху отплате дугова из ранијих периода. Рок отплате је 10 година и грејс период је годину дана, што значи да отплата главнице почиње јануара 2015. године. У 2015. години Општина се кредитно задужила код НЛБ Развојне банка у износу од 1.000.000 КМ, са роком отплате од године дана и са грејс периодом од годину дана, а отплата тече од 01.01.2016.године. У 2018.години Општина је подигла још један кредит у износу од 3.000.000 КМ уз Гаранцију Владе РС код Уни кредит банке у сврху отплате дугова из ранијег периода. Рок отплате је 10 година, отплата главнице тече од маја мјесеца 2018. године. Обавезе по краткорочним зајмовима износе 2.300 КМ, а то је краткорочна позајмица Мљекаре Пађени.

***Нота 14-АОП 109-Обавезе за лична примања**

Обавезе за лична примања АОП 109 износе 3.394.080 КМ, од чега се на Општину односи 1.673.639 КМ, а износ од 1.720.441 КМ на остале буџетске кориснике и то:

- Центар за социјални рад 237.993 КМ
- ЈУ Дјечији вртић „Будућност“ 310.899 КМ

• ЈУ Културно спортски центар	371.577 КМ
• ЈУ Дом културе	323.246 КМ
• ЈУ Центар за информисање Радио	239.285 КМ
• Туристичка организација	224.336 КМ
• СШЦ „Голуб Куреш“	13.105 КМ

***Нота 15-АОП 112-Обавезе из пословања**

Обавезе из пословања АОП 112 у износу од 2.411.511 КМ, од чега се на Општину односи 1.888.708 КМ, а остатак од 522.803 КМ на ниже буџетске кориснике и то:

• Центар за социјални рад	124.234 КМ
• ЈУ дјечији вртић“ Будућност“	49.680 КМ
• ЈУ Културно спортски центар	51.702 КМ
• ЈУ дом културе	18.505 КМ
• Радио Билећа	21.960 КМ
• Територијална ватрогасна јединица	23.644 КМ
• Туристичка организација	26.620 КМ
• Средњошколски центар „Голуб Куреш“	192.512 КМ
• Библиотека	13.946 КМ

У оквиру обавеза из пословања АОП 112 највећи дио се односи на обавезе за набавку роба и услуга у земљи.

***Нота 16-АОП 115-Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове**

АОП 115-Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове износе 94.332 КМ које се у цјелости односе на Општину Билећа, а то су камате по већ поменутиим кредитима доспјеле у 2020. години.

***Нота 17-АОП 120-Обавезе за субвенције,грантове и дознаке на име социјалне помоћи**

Обавезе на позицији АОП 120 исказане у износу од 455.292 КМ односе се на Општинску управуу износу од 311.036 КМ и на Центар за социјални рад у износу од 144.256 КМ. Структура обавеза је следећа:

• Обавезе за субвенције (АОП 121)	161.934 КМ
• Обавезе за грантове (АОП 122)	148.019 КМ
• Дознаке на име соц.зашт. (АОП 123)	145.339 КМ

***Нота 18-АОП 125-Краткорочна резервисања и разграничења**

АОП 125 односи се на краткорочно разграничене приходе који износе 1.532.020 КМ од којих се на општину Билећа односи 1.470.088 КМ, а на ниже буџетске кориснике 61.932 КМ. Структура краткорочних резервисања и разграничења:

• Краткорочно разграничени приходи (АОП 127)	1.413.305 КМ
• Краткорочна резервисања (АОП 128)	111.366 КМ
• Остала краткорочна разграничења (АОП 129)	7.349 КМ

***Нота 20-АОП 132-Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти**

АОП 132-Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти у билансу стања на дан 31.12.2020. године износе 38.730 КМ од чега се на Општинску управу односи 27.160 КМ а остатак на ниже буџетске кориснике 11.570 КМ.

Структура краткорочних обавеза и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти:

- Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (АОП 133) 31.753 КМ
- Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти (АОП 134) 6.977 КМ

***Нота 21-АОП 135-Дугорочне обавезе**

АОП 135-Дугорочне обавезе презентоване у Билансу стања на дан 31.12.2020. године износе 9.326.562 КМ.

Укупне дугорочне обавезе састоје се из:

-Дугорочне обавезе по зајмовима (АОП 139)	3.306.717 КМ
-Дугорочна резервисања и разграничења (АОП 141)	1.658.797 КМ
-Дугорочне обавезе и раз. из трансакција са другим једи. власти (АОП 145)	4.361.048 КМ

***Нота 22- АОП 148-Трајни извори средстава**

Трајни извори средстава исказани су у укупном износу од 42.305.486 КМ. У трајне изворе укључени су контролисани ентитети 65% добитка КОМУСА у износу од 16.407 КМ и 65% добитка ВОДОВОДА у износу од 356.046 КМ.

***Нота 23-АОП 154-Финансијски резултат**

АОП 157-Финансијски резултат текуће године остварен у износу од -915.746 КМ. Негативан финансијски резултат који је произашао као разлика између прихода од 9.091.020 КМ и расхода од 10.006.766 КМ (Биланс успјеха).

Финансијски резултат ранијих година износи 2.132.368 КМ (АОП 156). Промјене на финансијском резултату ранијих година настале су као резултат исправке грешака, као и усклађивања. По пореском књиговодству вршено усклађивање почетног стања, прекњижавање текућег финансијског резултата на финансијски резултат ранијих година, прекњижавање дугорочно разграничених прихода по инструкцији, искњижене обавезе за субвенције, докњижена потраживања по основу породичног боловања, докњижавање рачуна из ранијих периода, као и ситне исправке грешака што је довело до потцјењивања финансијског резултата.

***Нота 24-Ванбилансна евиденција (АОП 081 и 159)**

Ванбилансна евиденција износи 11.920.809 КМ. Односе се на:

• Улагања у школу Врањска	19.672 КМ
• Улагања у Средњошколски центар	10.055 КМ
• Улагања у водовод Бијела Рудина	50.000 КМ
• Улагања у водовод Плана	395.768 КМ
• Улагања у водовод и канализацију	528.527 КМ
• Гаранција Владе РС	3.000.000 КМ
• ЈП Пречистач отпадних вода-пренос на упр. и распо.	5.268.618 КМ
• ЈП Пречистач отпадних вода-искњижавање из књиг.еви.	2.648.169 КМ

4.Ноте уз Консолидовани биланс успјеха

*Нота 25-АОП 202-Порески приходи

АОП 202-Порески приходи у 2020. години остварени су у укупном износу од 4.159.797 КМ, и за 5,55% сумањи у односу на претходну 2019. годину и уз истовремено праћење остварења у 2019. годинеодносе се на:

Врста прихода	2020	2019	индекс
-приходи од пореза надох.и доб.(АОП 203)--			
-порези на лична примања (АОП 209)	274.126	271.522	101
-порез на имовину (АОП 211)	38.497	51.326	75
-порез на промет произ.и услуга (АОП 216)	29	72.927	0.04
-индиректни порези (АОП 222)	3.838.911	3.998.899	96
-остали порески приходи (АОП 224)	8.234	9.649	85

*Нота 26-АОП 226-Непорески приходи

У 2020.години непорески приходи су остварени 2.391.045 КМ и мањи су у односу на претходну 2019. годину за 22,30%, а односе се на следеће непореске приходе, уз истовремено праћење остварења у 2019.години:

Врста прихода	2020	2019	индекс
-приходи од финан.и нефин.имовине (АОП 227)	72.897	64.883	112
-накн.,таксе и прих.од пруж. јав.усл.(АОП 234)	2.292.564	2.943.208	78
-новчане казне (АОП 240)	50	20	250
-остали непор.прих.(АОП 245)	25.534	69.192	37

*Нота 27-АОП 275-Укупни расходи

Укупни расходи(АОП 275) су остварени у износу од 10.006.766 КМ, према следећој структури (у КМ):

Врста расхода	2020	2019	индекс
*расходи за лична примања(АОП 277)	4.783.837	4.317.862	111
*расходи по основи кориштења роба и услуга(АОП 282)	1.634.479	1.491.617	110
*расходи финансирања и други финансијски трошкови (АОП 292)	280.892	348.563	81
*субвенције (АОП 300)	462.254	420.399	110
*грантови (АОП 302)	451.779	489.470	92
*Дознаке на име социјалне заштите(АОП 305)	1.031.723	888.700	116
*Расходи финансирања (АОП 313)	67.995	48.665	140
*Расходи по судским рјешењима (АОП 318)	28.757	36.918	78
*расходи обрачунског карактера(АОП 320)	1.230.589	1.762.069	70

Расходи за лична примања,расходи по основу кориштења роба и услуга, расходи финансирања и други финансијски расходи, субвениције, грантови и дознаке детаљно ће бити изложене у Извјештају о извршењу Буџета.

Обрачунски расходи (АОП 321)односе се на расходе по основу:

*реализоване залихе (АОП 322)	160 КМ
*амортизације (АОП 323)	1.136.545 КМ
*расходи од усклађивања вриједности имовине (АОП 326)	93.677 КМ
*расходи обрачунског карактера (АОП 330)	207 КМ

Обрачун амортизације вршен је примјеном линеарне методе а добијени износ амортизације од 1.136.545 КМ признаје се као текући трошак.

***Нота 28-АОП 343-Финансијски резултат**

Финансијски резултат, односно губитак, као разлика прихода и расхода остварен је у износу од -915.746 КМ.

5.Ноте уз Извјештај о новчаним токовима

***Нота 29-Извјештај о новчаним токовима**

Новчани токови остварени су на сљедећи начин:

	2020	2019	индекс
I приливи готовине	9.424.247	9.341.299	101
II одливи готовине	9.403.688	9.375.285	100
III нето повећање/смањењ.гот.	20.559	33.986	

Нето новчани токови из пословних активности (АОП 501) износе 977.228 КМ. Нето новчани токови из инвестиционих активности (АОП 529) износе -619.361 КМ. Нето новчани токови из активности финансирања (АОП 548) износе -337.308 КМ. Готовина и готовински еквиваленти у износу од 48.410 КМ одговарају износу новчаних средстава на дан 31.12.2020.године.

6.Ноте уз Извјештај о промјенама нето имовине

***Нота 30-Извјештај о промјенама нето имовине**

Промјене	Трајни извори	Фин резултат	Фин резултат	
Нето имовине	и ревалор.резерве	ранијих год	тек године	Укупно
Стање 31.12.2019	42.108.235	1.659.947	684.630	44.452.812
Стање 01.01.2020	42.108.235	2.344.577	-	44.452.812
Стање 31.12.2020	42.480.688	2.132.367	-915.746	43.697.309

Подаци у табели исказани су у КМ.

Властити извори на дан 31.12.2020. године садрже прерасподјелу између трајних извора 42.305.486 КМ, резерви 175.202 КМ и резултата у износу од 1.216.621 КМ.

7.Ноте уз Извјештај о извршењу буџета

Позиције у Извјештају о извршењу буџета остварене су на сљедећи начин (у КМ):

Позиција	План	Остварење	Разлика	Индекс
1.буџетски приходи	7.847.470	7.766.141	-81.329	99
2.буџетски расходи	8.355.226	8.770.177	414.951	105
3.вишак прихода	-507.756	1.004.036	-496.280	198
4.примици за нефин. имовину	2.600.000	-	-2.600.000	-
5.издаци за нефин. имовину	758.544	355.588	-402.956	47
6.нето издаци за нефин имовину	1.841.456	-355.588	-2.197.044	-19
7.примици од задуживања	-	-	-	-
8.издаци за отплату дугова	836.000	740.945	-95.055	89
9.нето задуживање	-836.000	-740.945	95.055	89
10.дефицит текућег периода		-1.888.348	-1.888.348	

***Нота 31- Буџетски приходи**

Буџетски приходи остварени су у износу од 7.766.141 КМ, од чега су приходи нижих буџетских корисника 110.121 КМ, док на Општинску управу отпада 7.656.020 КМ.Структура остварења прихода:

*порески приходи –остварени у износу од 4.159.797 КМ, индекс остварења 95. Индиректни порези као највећа ставка у оквиру пореских прихода остварени су у износу од 3.838.911 КМ и за 4% су мањи од паланираних буџетом.

*непорески приходи-остварени у износу од 2.391.045 КМ, индекс остварења 84. У оквиру непореских прихода највећа ставка су накнаде за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије у износу од 1.976.864 КМ, са индексом 84.

*трансфери- остварени су у износу од 1.213.299 КМ, индекс остварења 196.

***Нота 32-Буџетски расходи**

Расходи за лична примања износе 4.777.837 КМ, од чега се на Општинску управу отпада 3.238.604 КМ, а на ниже буџетске кориснике 1.539.233 КМ, индекс остварења је 113. Лична примања ТВЈ су на организационом коду Општинске управе.

Преглед бруто плате по корисницима:

Ред. бр.	Назив буџетског корисника	Планирано буџетом	Остварено 2020.	Остварено 2019.	Индекс остварења
1.	Општинска управа	2.301.000	2.565.623	2.338.112	112
2.	Центар за социјални рад	160.000	196.671	153.837	123
3.	Дјечији вртић	224.000	222.517	216.606	99
4.	КСЦ	306.000	289.214	268.956	95
5.	Дом културе	177.000	204.832	187.087	116
6.	Информативни центар Радио Бил	182.000	178.033	169.898	98
7.	Туристичка организација	180.000	169.820	156.738	94
8.	ТВЈ	-	-	-	-
УКУПНО		3.530.000	3.826.710	3.491.234	108

Преглед бруто накнада трошкова и осталих личних примања:

Ред. бр.	Назив буџетског корисника	Планирано буџетом	Остварено 2020.	Остварено 2019.	Индекс остварења
1.	Општинска управа	387.000	571.138	512.008	148
2.	Центар за социјални рад	26.000	36.372	33.404	140
3.	Дјечији вртић	47.000	52.781	53.921	112
4.	КСЦ	33.000	57.146	51.042	173
5.	Дом културе	41.000	38.064	31.747	93
6.	Информативни центар Радио Бил	26.000	34.375	32.550	132
7.	ТВЈ	-	-	-	-
8.	Туристичка организација	30.000	32.823	28.642	109
9.	ССЦ	12.000	5.926	6.179	49
УКУПНО		607.000	828.625	749.493	137

Расходи по основу кориштења роба и услуга износе 1.634.479 КМ, од чега се на Општину односи 1.318.729 КМ, а на ниже буџетске кориснике 315.750 КМ, индекс остварења је 93.

Структура расхода по основу кориштења роба и услуга уз одговарајуће индексе остварења је следећа:

Врста расхода	остварење 2020	индекс
*расходи по основу закупа	10.540	48
*расходи по основу ел.ен.,ком.,комуник. и трансп усл.	255.070	90
*расходи за режијски матер.	53.461	95
*расходи за матер.за посебне намјене	28.124	51
*расходи за текуће одржавање	140.495	96
*расходи по основу путовања и смјештаја	42.015	75
*расходи за стручне услуге	88.603	100
*расходи за услуге одржавања јавн.повр.и заштит.жив.ср.	616.570	110
*остали непоменути расходи	399.601	81

Остали непоменути расходи обухватају бруто накнаде по разним основама (уговор о дјелу, привремени и повремени послови, волонтери, комисије ако нису запослени у Општини), бруто накнаде Скупштинским одборницима износе 125.426 КМ, трошкови репрезентације 24.438 КМ.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови износе 280.892 КМ, са индексом остварења 111. Структура расхода финансирања и других финансијских трошкова уз индексе остварења је следећа:

-Расходи по основу кам.на примљ.зајм.у земљи	219.305 КМ	103
-Расходи по основу затезних камата	61.578 КМ	153

Субвенције у 2020.години износе 462.254 КМ, индекс остварења 120.

Структура субвенција и поређење са Буџетом у 2020.години је следеће:

Планирано остварено

Субвенције пољопривредним домаћинствима	90.000,00	122.654,00
Субвенције за превоз ђака	30.000,00	103.622,00
Субвенције нефинансијским субјектима – Колектор	200.000,00	200.000,00

Субвенције јавним субјектима -Водовод	15.000,00	15.000,00
Субвенције Комус Билећа	50.000,00	20.000,00
Ритам Европе		978,00
УКУПНО	385.000,00	462.254

Грантови у земљи, у оквиру текућих расхода, остварени су 451.779 КМ индекс остварења је 73.

Структура грантова (у КМ):

Планирано Остварено

Издавање за рад политичких странака	14.000,00	14.000,00
Средства за финансирање спорта	120.000,00	87.118,00
Издавање за рад Црвеног Крста	76.000,00	69.020,00
Удружење дјеце са посебним потребама "Ведар осмијех" Билећа	23.000,00	10.000,00
Удружење добровољних даваоца крви	2.000,00	
Удружење гуслара В. Глигор Милићевић	3.000,00	3.000,00
Дом здравља Билећа	70.000,00	37.000,00
СПКД Просвјета	16.000,00	9.000,00
КУД "Владимир Гаћиновић"	3.000,00	3.000,00
КУД "Зора Херцеговине"	3.000,00	5.000,00
Завичајни клуб "Освит"	20.000,00	3.000,00
Синдикална организација административних радника	4.000,00	2.700,00
Општинска борачка организација	90.000,00	70.000,00
Удружење пензионера	20.000,00	11.500,00
Спортско-риболовно друштво	2.000,00	2.000,00
Удружење цивилних жртава рата и	3.000,00	3.000,00
Удружење слијепих и слабовидих	3.000,00	2.000,00
Грант за обнову вјерских објеката	10.000,00	7.400,00
Извиђачки одред "Старина Новак"	2.000,00	2.000,00
СУБНОР Општински одбор Билећа	4.000,00	5.000,00
Удружење гуслара "Влатко Вуковић"	3.000,00	2.000,00
Удружење грађана "4С" општинска организација	2.000,00	3.000,00
Удружење пољопривредних произвођача	1.000,00	1.000,00
Удружење мултиплесклерозе регија Источне Херцеговине	1.500,00	
Удружење родитеља и дјеце обољеле од целијаклије Источне и Старе Херцеговине "Глутен" Билећа	2.000,00	
Планинарско друштво „Коритник“	1.000,00	
Удр.општина источне Херцеговине	15.500,00	
Удружење породица са проблемима стерилитета "БЕБЕ"	6.000,00	
Грант за додјелу средстава за треће и више дјеце	8.000,00	19.400,00
Грант за новосклопљене бракове	25.000,00	20.000,00

Средства за одржавање пумпних станица локалних водовода	3.000,00	2.751,00
Билећа стан	5.000,00	5.000,00
Ауто-мото друштво	3.000,00	1.000,00
Заштита споменика културе	10.000,00	10.000,00
Радничке спортске игре	5.000,00	
Удружење Солунских добровољаца	4.000,00	
Удружење Културни центар Билећа	5.000,00	5.000,00
Џипијада	4.000,00	
ОО Језерине	2.000,00	
ЈЗУ Апотека	6.000,00	10.000,00
Грант Коњичке трке	3.000,00	
Грант Манастир Орах	12.000,00	
Ритам Европе	3.000,00	4.890,00
Буџетска резерва	22.000,00	22.000,00
УКУПНО	640.000,00	451.779,00

Буџетска резерва у буџету је била планирана 22.000 КМ, а остварена је у укупном износу.

Дознаке на име социјалне заштите остварене у износу од 1.031.723 КМ и за 5% су више од средстава планираних у Буџету. У структури текућих помоћи учествује Општинска управа у износу од 155.020 КМ и Центар за социјални рад 876.703 КМ.

	Планирано	Остварено
Стипендије	40.000	29.139
Помоћи појединцима	85.000	46.018
Помоћи по одлуци СО-е		78.613
Пројекат ЦРС-а за избјегла и расељена лица		1.250
У К У П Н О :	125.000	155.020

***Нота 34-Издаци за нефинансијску имовину**

Издаци за нефинансијску имовину остварени у износу од 355.588 КМ биљеже индекс остварења од 47, и углавном се односе на Општину.

Издаци за произведену сталну имовину :

- Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката 32.612 КМ
- Издаци за инвестиционо одржавање и реконстр. Зграда и објеката 293.429 КМ
- Издаци за набавку опреме 29.387 КМ

Буџетски дефицит остварен је у износу од 1.359.624 КМ и он не обухвата приходе и расходе обрачунског карактера, а обухвата примитке и издатке за нефинансијску имовину.

***Нота 35-Примици од финансијске имовине**

Примици од финансијске имовине су примици од наплате датих зајмова које општина пласира из средстава накнада за искориштавање природних ресурса (потопљено земљиште) у износу од 19.534 КМ, са индексом остварења од 326.

***Нота 36-Издаци за отплату дугова**

Издаци за отплату дугова у 2020.години износили су 740.945 КМ. Индекс остварења је 89.

Нота 37-Буџетска резерва

Буџетска резерва исплаћена је у складу са планираним Буџетом за 2020. годину и то у износу од 22.000 КМ и индексом остварења 100. Кориштење буџетске резерве је већ коментарисано.

У Извјештају о извршењу Буџета сви подаци разврстани су на рачуноводственом фонду 01- општи фонд, фонду 03- Фонд грантова, фонду 04- Фонд средстава приватизације и сукцесије и фонду 05-Фонд за посебне пројекте. У 2020. години књижења у главној књизи била су већином на фонду 01 и један дио на фонду 03,04 и 05.

Начелник ,
Миљан Милићевић, дипл.еџц.

У складу са чланом 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, Општина, Градова и Фондова („Службени гласник Републике Српске“ број: 16/11 и 126/11) одјељење за финансије доставља

ЗАБИЉЕШКЕ (НОТЕ) УЗ ГОДИШЊИ КОНСОЛИДОВАНИ ОБРАЧУН КОРИСНИКА БУЏЕТА ОПШТИНЕ БИЛЕЋА ЗА 2021. ГОДИНУ

1. Опште информације

Општина Билећа, као јединица локалне самоуправе, регистрована је за вршење општих јавних услуга и има сједиште у Билећи, ул. Краља Александра 28. Јединствени идентификациони број Општине код Пореске управе РС је 4401381960004, а регистарски број код Управе за индиректно опорезивање је 401381960004. Матични број Општине је 1014684 а шифра дјелатности 84.11.

Скупштину општине, као највиши законодавни орган ове јединице локалне самоуправе, чини 19 одборника. Из буџета општине финансирају се административна служба, нижи буџетски корисници и други примаоци текућих помоћи и субвенција.

Органи општине су: Скупштина општине и Начелник. Надлежности органа Општине су регулисани Статутом и другим актима Општине. Скупштина Општине има надлежности Скупштине општине утврђене законом којим се уређује систем локалне самоуправе и другим правним актима. Начелник, Веселин Вујовић, заступа и представља Општину и носилац је извршне власти у Општини. Замјеник начелника Никола Бајовић функцију обавља професионално. Предсједник Скупштине Мато Вујовић обавља функцију професионално, именован од стране Скупштине. Потпредсједник Скупштине Милан Дучић функцију обавља професионално.

Административну службу општине чине следећа одјељења:

- Одјељење за општу управу,
- Одјељење за привреду, друштвене дјелатности и инспекцијске послове,
- Одјељење за финансије и
- Одјељење за урбанизам и стамбено-комуналне послове.

Општина Билећа, са нижим буџетским корисницима, на дан 31.12.2021. године има 262 запослена радника од којих су 12 именована лица, 107 државних службеника и 125 намјештеника, 3 приправника и привремено запослених 15 од чега 6 државних службеника и 9 намјештеника.

Општина Билећа послује од 01.01.2013. године у систему локалног трезора (СУФИ). Локални трезор се састоји из једне оперативне јединице. Преглед потрошачких јединица по организационим кодовима:

Организациони код	Назив потрошачке јединице
00060110	Скупштина општине
00060125	Територијална ватрогасна јединица
00060130	Административна служба општине
00060190	Остала буџетска потрошња
00060300	Центар за социјални рад
00060400	ЈУ Дј вртић «Будућност»

00060500	ЈУ Културно спортски центар
00060510	ЈУ Дом културе
00060520	ЈУ Информативни центар Радио Билећа
00060920	Туристичка организација општине
08150083	СШЦ „Голуб Куреш“ Билећа
08180030	ЈУ Народна библиотека „Владимир Гаћиновић“

У 2021. години организациона структура Општине Билећа била је иста као у 2017.години с тим да је Територијална ватрогасна јединица нижи буџетски корисник првих девет мјесеци 2015. године, а од 01.10.2015.године ТВЈ у дијелу личних примања припада Општинској управи, док се остали расходи и издаци воде на њиховом организационом коду 00060125. Територијална ватрогасна јединица је од 01.10.2015. године угасила свој ЈИБ и послује под ЈИБ-ом Општинске управе у складу са одредбама Закона о заштити од пожара («Сл.гласник РС»,број 71/12).

Библиотека и Средњошколски центар се у дијелу личних примања финансирају у склопу Министарства просвјете и културе.

Унос података у оперативној јединици врши се путем образаца за трезорско пословање у складу са Упутством о форми,садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника.

Финансирање послова општине се обавља из општинског буџета,а буџетска средства се обезбјеђују из пореских и непореских прихода,донација,трансфера и срестава на кредитној основи.Рачуни преко којих су обављане финансијске трансакције у 2021. години су:

1. Јединствени рачун трезора	NLB Razvojna banka	5620080000002819
2. Јединствени рачун трезора	Nova banka	5559000009669498
3.Рачун посебних намјена-воде	NLB Razvojna banka	5620088062904040
4. Рачун посебних намјена-соц заш	NLB Razvojna banka	5620088107871009
5. Рачун јавних прихода	NLB Razvojna banka	5620080000113011
6. Рачун посебних нам.-противпожа.заш.	NLB Razvojna banka	5620088143323927
7. Рачун посебних нам. -боравишна такса	NLB Razvojna banka	5620088145987547
8. Рачун за посебне намјене - корона	NLB Razvojna banka	5620088158715984
9. Рачун за мјесну заједницу Крстаче	NLB Razvojna banka	5620088156081173
10. Девизни рачун	NLB Razvojna banka	БА395620088158733250

Након увођења принудне управе у Бобар банци 26.11.2014.године, преко које је Општина до тада радила, затечени износи на рачунима су блокирани и рачуни на Бобар банци су ван функције.

2.Оснoв за састављање и презентовање финансијских извјештаја

Полазна основа за признавање билансних позиција су:прописи Републике Српске/БиХ и усвојене рачуноводствене политике,Оквир за састављање и представљање финансијских извјештаја и прихваћени Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор.

2.1.Регулаторни оквир и рачуноводствена основа

Нормативни оквир за успостављање и вођење система књиговодства и рачуноводства,као и основ за припрему финансијских извјештаја представљају:

-Закон о буџетском систему РС(«Сл гласник РС»,број 121/12 и 52/14, 103/15 и 15/16),

- Закон о рачуноводству и ревизији РС («Сл.гласник РС»,број 36/09 и 52/11),стари закон; 94/15, 78/20 нови закон,
- Закон о локалној самоуправи(«Сл.гласник РС»,број 101/04,42/05,118/05 и 98/13),стари закон; 97/16 нови закон
- Закон о територијалној организацији РС(«Сл.гласник РС»,број 69/09,70/12,83/14 и 106/15),
- Закон о задуживању,дугу и гаранцијама(«Сл.гласник РС»,број 71/12 и 52/14),
- Закон о ревизији јавног сектора РС («Сл.гласник РС»,број 20/14), стари закон;98/15 нови закон,
- Закон о порезу на додату вриједност(Сл гласник БиХ»,број 9/05,35/05 и 100/08),
- Закон о јавним набавкама БИХ(«Сл.гласник БиХ»,број 39/14),
- Закон о утврђивању и преносу права располагања имовином на јединице локалне самоуправе («Сл.гласник РС»,број 70/06),
- Закон о унутрашњем платном промету РС («Сл.гласник РС»,број 52/12),
- Закон о трезору («Сл.гласник РС»,број 28/13 и 103/15),
- Закон о облигационим односима («Сл.лист СФРЈ»,број 27/78 и «Сл. Гласник РС»,број 17/93 и 74/04),
- Закон о социјалној заштити («Сл.гласник РС»,број 37/12),
- Закон о комуналним дјелатностима («Сл.гласник РС»,број 124/11),
- Закон о комуналним таксама («Сл.гласник РС»,број 4/12),
- Други закони којима се регулишу питања од значаја за информације које су предмет објављивања,
- Правилник о буџетским класификацијама,садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике,општина,градова и фондова («Сл.гласник РС»,број 90/10, 98/16,115/17и118/18),
- Правилник о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета,Републике, општина,градова,буџетских фондова («Сл гласник РС»,број 15/17),
- Правилник о примјени Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор («Сл. Гласник РС»,број 128/11),
- Правилник о рачуноводству,рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у РС («Сл. Гласник РС»,број 118/18),
- Правилник о систему трезорског књиговодства у РС («Сл.гласник РС»,број 47/12),
- Правилник о критеријумима за стицање статуса буџетског корисника («Сл.гласник РС»,број 116/13),
- Правилник о процедури вођења помоћних књига («Сл.гласник РС»,број 59/05),
- Правилник о процедури извјештавања о кредитном задужењу («Сл.гласник РС»,број 54/05),
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза («Сл.гласник РС»,број 71/10),
- Наредба о уплаћивању одређених прихода буџета Републике,општина,градова,буџетских фондова и фондова («Сл.гласни РС»,број 59/13,117/13,73/14, 33/15 и 114/16, 5/20 13/20, 129/20),
- Наредба о предаји финансијских извјештаја («Сл.гласник РС»,број 6/13 и 7/15),
- Упутство о форми,садржају и начину попуњавања образаца за трезорско пословање («Сл.гласник РС»,број 9/11),
- Упутство о примјени МРСЈС 23 («Сл.гласник РС»,број 116/13),
- Друга подзаконска акта:правилници,упутства,наредбе,одлуке који су имали утицај на израду годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину.
- Процедуре,мишљења и друга појединачна тумачења Министарства финансија.

Према Закону о рачуноводству и ревизији РС и Правилнику о примјену међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор («Сл.гласник РС»,број 128/11) општина примјењује рачуноводствене стандарде:

МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја

- МРС-ЈС 2 Извјештаји о новчаним токовима
- МРС-ЈС 3 Рачуноводствене политике, промјене рач. процјена и грешке
- МРС-ЈС 4 Учинци промјена страних валута
- МРС-ЈС 5 Трошкови позајмљивања
- МРС-ЈС 6 Консолидовани и засебни финансијски извјештаји
- МРС-ЈС 7 Улагање у придружене ентитете
- МРС-ЈС 8 Учешће у заједничким улагањима
- МРС-ЈС 9 Приход из трансакција размјене
- МРС-ЈС 10 Финансијско извјештавање у хиперинфлаторним условима
- МРС-ЈС 11 Уговори о изградњи
- МРС-ЈС 12 Залихе
- МРС-ЈС 13 Лизинг
- МРС-ЈС 14 Догађаји након дана извјештавања
- МРС-ЈС 15 Финансијски инструменти: објелодањивање и презентација
- МРС-ЈС 16 Инвестициона имовина
- МРС-ЈС 17 Некретнине, постројења и опрема
- МРС-ЈС 18 Извјештавање по сегментима
- МРС-ЈС 19 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина
- МРС-ЈС 20 Објелодањивање повезаних страна
- МРС-ЈС 21 Умањење вриједности имовине која генерише готовину
- МРС-ЈС 22 Објелодањивање фин. информација о општем државном сектору
- МРС-ЈС 23 Приходи из трансакција које нису трансакције размјене
- МРС-ЈС 24 Презентација буџетских информација у финансијским извјештајима
- МРС-ЈС 25 Примања запослених
- МРС-ЈС 26 Умањење вриједности имовине која генерише готовину
- МРС-ЈС 27 Пољопривреда
- МРС-ЈС 28 Финансијски инструменти: презентација
- МРС-ЈС 29 Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање
- МРС-ЈС 30 Финансијски инструменти: објелодањивање

У припреми консолидираних финансијских извјештаја примјењена је модификована обрачунска основа, која подразумјева да се буџетски приходи признају у периоду у којем су мјерљиви и расположиви, а буџетски расходи у обрачунском периоду када је настала обавеза за плаћање, без обзира на то да ли је извршено и само плаћање.

Евидентирање свих трансакција и догађаја врши се у складу са прописаним контним оквиром за кориснике прихода буџета на нивоу класификације: фондовске, организационе, економске и функционалне. Поред тога за економске позиције коришћене су подекономска (субаналитичка) и пројектна (програмска) класификација.

У систему трезорског пословања у 2021. години трансакције и догађаји у општини евидентирани су у складу са прописаним трезорским процедурама у оквиру:

- главне књиге локалног трезора
- помоћних књига локалног трезора
- помоћних књига буџетских корисника.

Консолидовани финансијски извјештаји Општине за 2021. годину сачињени су на основу:

- бруто прометног биланса општине и
- пробних биланса потрошачних јединица.

Износи у финансијским извјештајима изражени су у конвертибилним маркама и у цијелим бројевима.

2.2.Преглед значајних рачуноводствених политика

При изради Консолидованих финансијских извјештаја Општине за 2021. годину респектоване су рачуноводствене политике дефинисане Правилником о рачуноводству, Рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама («Сл.гласник РС»,број 127/11).

Под рачуноводственим политикама се подразумјевају принципи,основе, конвенције, правила и праксе који су заступњени у РС у припреми и презентацији финансијских извјештаја.

Слиједи преглед значајнијих рачуноводствених политика.

***Готовина и готовински еквиваленти**

Готовина буџетских корисника се вреднује по номиналној вриједности и обухвата новчана салда на јединственом рачуну трезора и салда у благајни,која се држе у складу са прописима о благајничком пословању,а, у складу са процедурама за унос података у трезорску апликацију, Општина нема новчаних средстава на девизном рачуну. Позитивне и негативне курсне разлике се признају као корекције финансијске имовине у корист обрачунских прихода или на терет обрачунских расхода.

***Краткорочна потраживања и пласмани**

Краткорочна потраживања и пласмани доспјевају за наплату у року од годину дана, а процјењују се по номиналној вриједности,уз примјену начела ниже вриједности,ако се при појединачној процјени утврди да је очекивана наплата нижа од висине потраживања. Аванси се дозначавају само ако су уговорени уз обавезну примјену процедура уноса аванса у СУФИ-ју. Потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспјећа класификују се као сумњива и врши се њихова корекција на начин да се процијењени ненаплативи износ потраживања преноси на сумњива и спорна потраживања, уз истовремену исправку вриједности на терет обрачунских расхода. Одлуку о коначном отпису доноси Скупштина општине на приједлог Начелника.

За пласмане се такође примјењује начело ниже вриједности у случају процијењене ненадокнадивости датих кредита и других краткорочних пласмана који доспјевају у року од једне године. Умањене вриједности се препознају по обрачунским расходима.

***Залихе**

Терећење расхода по основу материјала врши се у висини трошка тог материјала по набавној вриједности. Набавка канцеларијског материјала,материјала за одржавање чистоће,режијског и осталог материјала за обављање редовне дјелатности општине има третман текућег расхода и не евидентира се преко залиха.

Уколико су на крају године залихе материјала веће од 20% укупне вриједности набавке,за пописом утврђену вриједност неутрошених залиха умањује се текући расходи,а евидентирају се залихе материјала,које се у наредној години преносе на расходе.

Набавка залиха ситног инвентара, ауто гума и слично нема третман текућег расхода него издатака за нефинансијску имовину.Свођење књиговодствене вриједности на више или на ниже у зависности од тржишних кретања,као и остварени добици/губици/ прилоком продаје имају третман обрачунских расхода/прихода.

***Непокретности и опрема**

Непокретности и опрема се почетно признају по трошку набавке-набавној вриједности или цијени коштања, а у случају да трошак не одржава стварну вриједност средстава примјењује се фер вриједност на дан стицања. Амортизација се обрачунава по праволинијској методи с циљем да се средства у потпуности отпишу у току процјењеног вијека трајања. Обрачун амортизације се не врши за средства у припреми.

***Нематеријална производна имовина**

Ова имовина обухвата улагања у рачунарске програме, улагања у развој, просторно-планску документацију и сл.

Признавање и вредновање нематеријалне произведене имовине врши се по трошку набавке или цијени коштања, односно фер вриједности на дан стицања, уколико је средство набављено у трансакцији размјене.

Вредновање након почетног признавања, евидентирање амортизације, ефеката промјена вриједности по основу губитака од обезвређивања и ревалоризације врши се на начин као код некретнина, постројења и опреме, уз примјену одговарајућих аналитичких конта за евиденцију нематеријалне произведене имовине.

***Непроизведена материјална имовина**

Земљиште се почетно вреднује по трошку набавке-набавној вриједности или цијени коштања, а уколико трошак набавке не одражава стварну вриједност онда се процјењује фер вриједност на дан стицања. Земљиште не подлијеже амортизацији.

Средства остварена продајом непроизведене сталне имовине имају третман примитака од нефинансијске имовине, а не текућих расхода.

***Нематеријална непроизведена имовина**

Нематеријалну непроизведену имовину чине: патенти, лиценце, концесије и остале категорије ове имовине, на које се примјењује МРС-ЈС 38 и др. стандарди. Почетно се вреднују по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања, а уколико трошак набавке не одржава стварну вриједност онда се процјењује фер вриједност на дан стицања ове имовине.

***Дугорочни пласмани и дугорочна потраживања**

Дугорочна потраживања се односе на потраживања чији је рок наплате продужен на период дужи од годину дана, која су истовремено евидентирана на рачуну дугорочних разграничења. Дио потраживања који доспијевају у наредној години се преноси на краткорочна потраживања/разграничења.

Признавање се врши по номиналној вриједности, уз примјену начела ниже вриједности, ако постоји основна претпоставка о губитку услед ненаплативости. Процјењени губитак терети расходе периода у коме су настали.

***Обавезе, резервисања и разграничења**

Обавезе се класификују као садашње обавезе, резервисања или потенцијалне обавезе.

Садашње обавезе и резервисања се признају кроз билансе, док се потенцијалне обавезе објелодањују у нотама уз финансијске извјештаје.

Краткорочне обавезе признате у билансима доспијевају у року од године дана.

Обавезе према запосленим, обавезе према добављачима и обавезе по каматама се увијек сматрају краткорочним обавезама, без обзира када доспијевају за плаћање.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања, судских рјешења и слично врши се директним отписивањем.

На позицији дугорочних обавеза се признају износи ако доспијевају у року дужем од године дана од дана настанка обавезе. Дио дугорочних обавеза који доспијевају у периоду до године дана приказује се на краткорочним обавезама.

Резервисањем су процијењене обавезе, са неизвјесним роком доспијећа и износом и врше се ако су испуњени услови из МРС-ЈС 19 - Резервисање на краткорочној и дугорочној основи. Појам резервисања у смислу овог стандарда није еквивалентан појму резервисања буџетских средстава.

Код судских спорова за формирање резервисања кључно је мишљење правне службе, односно правног заступника буџетског корисника који води судски спор.

Резервисања се испитују на дан сваког билансирања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процјену. Ако више није вјероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавеза, резервисање се укида у корист обрачунског прихода. Када измирење обавеза по основу резервисања постане извјесно средства се морају планирати за те намјене и признати као расход или издатак и стварна обавеза, уз истовремено укидање резервисања преко обрачунских прихода.

Краткорочним разграничењима се обухватају унапријед плаћени приходи/приливи и обрачунати, а неисплаћени расходи.

Дугорочна разграничења обухватају дугорочно разграничене приходе/расходе и остала дугорочна разграничења.

***Властити извори**

Трајни извори средстава се формирају из: иницијалних средстава, распоређеног финансијског резултата ранијих година, по основу имовине која не подлијеже амортизацији, која је добијена без накнаде, те других извора у складу са стандардима и прописима.

Резерве из резултата формирају се на основу расподјеле позитивног финансијског резултата ранијих година и служе за покриће очекиваног негативног финансијског резултата.

Расподјела финансијског резултата за покриће расхода у години када се врши расподјела може се вршити максимално до износа исказаног суфицита на дан утврђивања резултата.

Негативни финансијски резултат који прелази салдо резерви може се покрити на терет трајних извора средстава.

***Ванбилансна евиденција**

У ванбилансној евиденцији се воде основна средства у закупу, примљена туђа средства, гаранције и други пословни догађаји који су од могућег утицаја у будућности. Ванбилансна актива и ванбилансна пасива морају бити у равнотежи.

***Расходи и издаци**

Расходи се признају по обрачунској основи у периоду када је настала обавеза за плаћање, без обзира на то да ли је извршено и само плаћање. Расходи обухватају текуће расходе и трансфере између буџетских јединица.

Под расходима обрачунског карактера подразумјева се набавна вриједност реализованих залиха, амортизација, резервисања по основу обавеза, финансијски обрачунски расходи, губици од продаје имовине, расходи од усклађивања вриједности, дате помоћи у натури и други расходи који се не планирају у буџету.

Издаци за нефинансијску имовину, као и издаци за финансијску имовину и отплату дугова вреднују се у номиналним износима и евидентирају у оквиру затвореног система конта, у периоду у коме је настала обавеза независно од готовинског тока. Изузетак је када се врше резервисања за набавку уколико су испињени сви прописани услови.

Плате и накнаде запосленима обрачунавају се и евидентирају као обавеза и расход периода на који се односе, у висини на који запослени има право у складу са Правилником о раду.

Расподјела средстава за грантове и начин кориштења дозначених средстава врши се у складу са унапреијед дефинисаним критеријумима.

Расходи по основу камата се евидентирају по обрачуну.

***Приходи и примици**

Приходи се признају у билансима у периоду у којем су мјерљиви и расположиви.

Приходи су мјерљиви када их је могуће вриједносно исказати. Индикација расположивости се доказује остварењем у оквиру обрачунског периода или убрзо након тога.

Приходи обухватају пореске и непореске приходе, грантове, приходе обрачунског карактера и трансфере између буџетских корисника.

Приходи, осим прихода обрачунског карактера, вреднују се у висини очекиваног прилива или друге економске користи.

Приходи по основу дивиденди, учешћа у капиталу, камате и други приходи из трансакција размјене признају се на обрачунској основи.

Помоћи у натури се признају као дугорочно разграничени приход на обрачунској основи у складу са MPC-20, тако да се обрачунски приход на системској основи признаје у висини обрачунских расхода генерисаних трошењем примљене помоћи.

Грантови у новцу за текуће и капиталне намјене, који нису условљени, признају се као приход у тренутку пријема готовине или стицања права, без разграничења неутрошеног дијела.

Приходи обрачунског карактера се остварују од реализације залиха, промјене вриједности учинака, укидања резервисања по основу обавеза, усклађивања вриједности имовине, помоћи у натури и други који не узрокују прилив готовине.

Примици од нефинансијске и финансијске имовине, укључујући задуживање се вреднује у номиналним износима оствареног прилива готовине или готовинских еквивалената и вреднују у оквиру затвореног система конта.

Примици се могу признати изузетно прије настанка новчаног тока уколико су отворени убрзо након обрачунског периода у коме су стечена права за њихово остварење.

***Консолидовање извјештаја**

Консолидацијом финансијских извјештаја пружају се информације о стању и успјешности свих корисника буџета на локалном нивоу. Консолидоване финансијске извјештаје Општине Билећа чине финансијски извјештаји Општине и финансијски извјештаји корисника буџета који су повезани са општином и налазе се под њеном контролом.

Припрема и презентација консолидованих финансијских извјештаја врши се на начин и према правилима у оквиру релевантних MPC-ЈС (6-8, 22) и Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова, као и појединачна упутства Министарства финансија РС, који се односе на састављање финансијских извјештаја.

***Грешке и промјене рачуноводствене политике**

Материјално значајне грешке се исправљају ретроактивно у складу са MPC-ЈС 3 тако што се преправљају упоредни износи за предходни период односно почетна салда за најранији период за који је преправљање података изводљиво.

У нотама се објављују: природа грешке, износ исправке за сваки презентовани период или на почетку најранијег периода, ако је изводљиво, односно како и када је грешка настала.

***Догађаји након датума извјештавања**

Догађаји настали између датума извјештавања и датума одобравања финансијских извјештаја се разликују као некорективни и корективни догађаји. За ефекте корективних догађаја (откривање грешака, утврђени накнадни расходи или приходи, познати исход судских рјешења и сл.) врше се корекције износа припремљених за презентацију.

Некорективни догађаји се објављују у нотама и указују само на околности које су настале након датума извјештавања (пад вриједности имовине, околности које утичу на престанак пословања ентитета под контролом, значајна реструктурирања, уништење имовине елементарним непогодама, промјене прописа, покренути значајни судски спорови и слично).

3.НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ БИЛАНС СТАЊА НА ДАН 31.12.2021.ГОДИНЕ

Биланс Стања (Извјештај о финансијском стању) састоји се од Активе и Пасиве. Биланс стања представља преглед стања средстава, обавеза и извора средстава на одређени дан извјештавања за ентитет за који се врши извјештавање.

У активи се даје упоредни преглед стања имовине извјештајног ентитета исказани на контима класе 0 и 1 на крају текућег и претходног извјештајног периода. Подаци о стању имовине у билансу стања приказани су у бруто принципу и принципу опадајуће ликвидности.

Пасива даје упоредни преглед стања обавеза и извора ентитета за који се врши извјештавање, а подаци су исказани на контима класе 2 и 3 на крају текућег и претходног извјештајног периода.

У пасиви се подаци презентују по нето принципу и принципу растуће рочности обавеза.

ОПИС	НОТЕ	2021	2020
ПОЗИЦИЈЕ АКТИВЕ	1		
Готовина и готовински еквиваленти	1.1	30.313	48.410
Краткорочни пласмани	1.2	13.533	13.516
Краткорочна потраживања	1.3	2.518.189	2.355.137
Краткорочна разграничења	1.4	583.368	638.218
Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти	1.5	399.957	121.788
Ситан инвентар, ауто-гуме	1.6	30.180	30.180
Дугорочни пласмани	1.7	2.435.790	2.443.782

Дугорочна потраживања	1.8	273.683	365.953
Произведена стална имовина	1.9	16.634.929	16.701.297
Непроизведена стална имовина	1.10	34.087.701	34.143.109
Нефинансијска стална имовина у припреми	1.11	5.479.973	5.334.082
ПОСЛОВНА АКТИВА		62.487.616	62.195.472
ПОЗИЦИЈЕ ПАСИВЕ			
Краткорочне финансијске обавезе	1.12	920.229	1.245.636
Обавезе за лична примања	1.13	4.406.671	3.394.080
Обавезе из пословања	1.14	3.336.492	2.411.511
Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове	1.15	123.767	94.332
Обавезе за субвенције, грантове, дознаке на име социјалне заштите	1.16	413.287	455.292
Краткорочна резервисања и разграничења	1.17	1.488.983	1.532.020
Остале краткорочне обавезе	1.18		
Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти	1.19	28.163	38.730
Дугорочне финансијске обавезе	1.20	2.578.704	3.306.717
Дугорочна резервисања и разграничења	1.21	1.606.757	1.658.797
Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти	1.22	4.432.486	4.361.048
Трајни извори средстава и резерве	1.23	42.305.486	42.480.688
Финансијски резултат ранијих година	1.23	1.214.383	2.132.368
Финансијски резултат текуће године	1.24	-543.143	-915.746
ПОСЛОВНА ПАСИВА		63.030.761	62.195.472
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА	1.25	11.849.219	11.920.809

АКТИВА

Укупна Актива на дан 31.12.2021.године износи 74.336.835 КМ и у односу на 2020.годину већа је за 220.554 КМ.

Активу сачињавају пословна и ванбилансна актива. Пословна актива на дан 31.12.2021. године износила је 62.487.616 КМ, а у односу на 2020. годину већа је за 292.144 КМ.

Ванпословна актива на дан 31.12.2021. године износила је 11.849.219 КМ а у односу на 2020. годину мања је за 71.590 КМ.

Стална и текућа имовина чине пословну активу.

На дан 31.12.2021. године стална имовина износила је 58.912.076 КМ или за 76.147 КМ мање у односу на претходну годину.

Текућа имовина на дан 31.12.2021.године износила је 3.575.541 КМ што је у односу на претходну годину више за 368.292 КМ.

***Нота 1 – АОП 003-Готовина и готовински еквиваленти**

АОП 003-Средства Општине Билећа у облику готовине и готовинских еквивалената на дан 31.12.2021. године износе 30.313 КМ.

Структура готовине и готовинских еквивалената је следећа:

-готовина у благајни	722 КМ
-јединствени рачун трезора	21.701 КМ
-рачун посебних намјена	7.890 КМ
УКУПНО	<u>30.313 КМ</u>

Готовина у благајни од 722 КМ, односи се на благајну Општинске управе 581 КМ,и благајну Центра за социјални рад 141 КМ.

На рачунима посебних намјена, воде и средства социјалне заштите износе, 6.776 КМ неутрошена на дан 31.12.2021. године.

***Нота 2 – АОП 008- Краткорочни пласмани**

АОП 008- Краткорочни пласмани износе 13.533 КМ, а односе се на стамбене кредите радницима које је додјелила општинска управа општине Билећа у протеклим годинама.

***Нота 3- АОП 014-Краткорочна потраживања**

АОП 014-Краткорочна потраживања на дан 31.12.2021. годину износе 2.518.190 КМ и чине их: потраживања по основу продаје и извршених услуга у износу од 169.069 КМ, потраживање од запослених у износу од 448 КМ, потраживање за ненаплаћене порезе (пореско књиговодство) 523.884 КМ, потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања а доспјевају на наплату у року од годину дана 1.701.478 КМ. У организационом смислу краткорочна потраживања по основу продаје и извршених услуга АОП 015 се дијеле на: потраживања општинске управе која износе потражно 127.228 КМ и потраживања нижих буџетских корисника која износе 41.841 КМ. У 2021.години искњижено је на сумњива и спорна потраживања по основу продаје и извршених услуга, чији је рок наплате преко годину дана, 330.297 КМ. Конто 1233 износи 448 КМ (потраживања од запослених по основу мобилних телефона, аконтација за службена путовања). Конто 1239 остала краткорочна потраживања износе 111.141 КМ, од чега на ниже буџетске кориснике отпада 15.740 КМ, а остатак у износу

од 95.401 КМ отпада на општинску управу. У оквиру општинске управе на конту 123917, који углавном чине потраживања по основу позајмица, износ је 92.346 КМ.

***Нота 3-АОП 023-Краткорочна разграничења**

АОП 023-Краткорочна разграничења у износу од 583.368 КМ. Од укупног износа ових разграничења на општинску управу отпада 571.880 КМ, а на ниже буџетске кориснике 11.489 КМ. Краткорочно разграничени расходи, аванси, износе 62.478 КМ, а краткорочно разграничени приходи 8.013 КМ и у цијелости се односе на општинску управу и то су камате на непласирана средства код кредита за стимулативно запошљавање.

***Нота 4- АОП 029-Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица**

АОП 029-Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица износе 399.957 КМ. Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица различитих нивоа власти износе 399.970 КМ и већим дијелом се односе на општинску управу. Финансијски и обрачунски односи између буџетских јединица истог нивоа власти износе 6.987 КМ и односе се на ССЦ, потраживања за утрошено лож уље од ОШ П.П.Његош и Општинске управе.

***Нота 5-АОП 032- Нефинансијска имовина у текућим средствима**

Нефинансијска имовина у текућим средствима износи 30.180 КМ и односи се на ситан инвентар, ауто гуме, одјећа и обућа на залихама у ТВЈ Билећа која од 01.10.2015. год. послује под јибом Општинске управе.

***Нота 6-АОП 046-Дугорочни пласмани**

Вриједност дугорочних пласмана износи 2.435.790 КМ, у цјелости је књижен на Општинску управу Општине и односи се на акције и учешће у капиталу у износу од 1.809.103 КМ и дугорочне зајмове 626.687 КМ, су пласмани за стимулативно запошљавање из средстава накнада за потопљено земљиште у сврху производње ел.ен. стамбени кредити запосленим радницима.

***Нота 7-АОП 052-Дугорочна потраживања**

Дугорочна потраживања-АОП 052, износе 273.683 КМ и у цјелокупном износу су евидентирани на Општину Билећа и односе се на потраживања за остале порезе којима је продужен рок плаћања које се односе на укњижавање по стандарду МРС-ЈС 23 на основу Извјештаја Пореске управе.

***Нота 8-АОП 062-Нефинансијска имовина у сталним средствима**

Вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима призната у Билансу стања износи 56.202.603 КМ (АОП 062).

Структура нефинансијске имовине у сталним средствима је следећа:

Кonto	назив	наб.вријед.	исправка вријед.	садашња вриј.
011	Произв.стал.имов.	45.493.520	28.868.591	16.634.929
013	Непроизв.ст.имов.	34.093.691	5.990	34.087.701
014	Нефин.им.у припр.	5.479.973	-	5.479.973
Укупно		85.067.184	28.874.581	56.202.603

***Нота 9-АОП 063**

-Произведена стална имовина

Вриједност произведене сталне имовине (АОП 063) износи 16.634.929 КМ. Од наведеног износа на Општинској управи води се 13.248.073 КМ, а на осталим нижим корисницима 3.386.855 КМ.

***Нота 11-АОП 071-Непроизведена стална имовина**

АОП 071-Непроизведена стална имовина, односно земљиште, у износу од 34.087.701 КМ води се на Општинској управи у износу од 34.066.789 КМ, а на осталим нижим корисницима 20.912 КМ.

***Нота 12-АОП 076-Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и аванси**

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми (АОП 076) у цијелости се односи на Општинску управу и износи 5.479.973 КМ.

***Нота 13-АОП 103-Краткорочне финансијске обавезе**

АОП 103-Краткорочне финансијске обавезе у износу од 920.229 КМ. Обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана износе 917.929 КМ и у цијелости се односе на Општинску управу Билећа. Структура истих је обавеза за неплаћене главнице по кредитима које доспијевају у 2021. години. Кредит је узет од Уни кредит банке, у сврху изградње административне зграде општина Билећа. Номинална вриједност кредита износи 2.400.000 КМ са роком отплате од 10 година. Отплата главнице тече од новембра мјесеца 2012 године. У 2013. години Општина је подигла још један кредит у износу од 1.700.000 КМ од Нове банке у сврху отплате дугова из ранијих периода. Рок отплате је 10 година и грејс период је годину дана, што значи да отплата главнице почиње јануара 2015. године. У 2015.години Општина се кредитно задужила код НЛБ Развојне банка у износу од 1.000.000 КМ, са роком отплате од године дана и са грејс периодом од годину дана, а отплата тече од 01.01.2016.године. У 2018. години Општина је подигла још један кредит у износу од 3.000.000 КМ уз Гаранцију Владе РС код Уни кредит банке у сврху отплате дугова из ранијег периода. Рок отплате је 10 година, отплата главнице тече од маја мјесеца 2018. године.Обавезе по ктраторчним зајмовима износе 2.300 КМ, а то је краткорочна позајмица Мљекаре Пађени.

***Нота 14-АОП 109-Обавезе за лична примања**

Обавезе за лична примања АОП 109 износе 4.406.670 КМ,од чега се на Општину односи 2.604.637 КМ,а износ од 1.802.033 КМ на остале буџетске корисникеи то:

- Центар за социјални рад 298.100 КМ
- ЈУ Дјечији вртић „Будућност“ 342.335 КМ
- ЈУ Културно спортски центар 410.661 КМ

• ЈУ Дом културе	307.173 КМ
• ЈУ Центар за информисање Радио	226.546 КМ
• Туристичка организација	196.403 КМ
• СШЦ „Голуб Куреш“	20.813 КМ

***Нота 15-АОП 112-Обавезе из пословања**

Обавезе из пословања АОП 112 у износу од 3.336.492 КМ, од чега се на Општину односи 2.779.524 КМ, а остатак од 556.968 КМ на ниже буџетске кориснике и то:

• Центар за социјални рад	139.717 КМ
• ЈУ дјечији вртић“ Будућност“	42.364 КМ
• ЈУ Културно спортски центар	66.677 КМ
• ЈУ дом културе	28.393 КМ
• Радио Билећа	24.706 КМ
• Територијална ватрогасна јединица	41.091 КМ
• Туристичка организација	36.243 КМ
• Средњошколски центар „Голуб Куреш“	164.990 КМ
• Библиотека	14.397 КМ

У оквиру обавеза из пословања АОП 112 највећи дио се односи на обавезе за набавку роба и услуга у земљи.

***Нота 16-АОП 115-Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове**

АОП 115-Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове износи 123.767 КМ које се у цјелости односе на Општину Билећа, а то су камате по већ поменутиим кредитима доспјеле у 2021. години.

***Нота 17-АОП 120-Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне помоћи**

Обавезе на позицији АОП 120 исказане у износу од 413.287 КМ односе се на Општинску управу у износу од 378.936 КМ и на Центар за социјални рад у износу од 54.379 КМ. Структура обавеза је следећа:

• Обавезе за субвенције (АОП 121)	173.157 КМ
• Обавезе за грантове (АОП 122)	151.400 КМ
• Дознаке на име соц.зашт. (АОП 123)	88.730 КМ

***Нота 18-АОП 125-Краткорочна резервисања и разграничења**

АОП 125 односи се на краткорочно разграничене приходе који износе 1.488.982 КМ од којих се на општину Билећа односи 1.309.449 КМ, а на ниже буџетске кориснике 59.320 КМ. Структура краткорочних резервисања и разграничења:

• Краткорочно разграничени приходи (АОП 127)	1.480.135 КМ
• Краткорочна резервисања (АОП 128)	111.366 КМ
• Остала краткорочна разграничења (АОП 129)	8.848 КМ

***Нота 20-АОП 132-Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти**

АОП 132-Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти у билансу стања на дан 31.12.2021.године износе 28.163 КМ од чега се на Општинску управу односи 25.314 КМ а остатак на ниже буџетске кориснике 2.849 КМ.

Структура краткорочних обавеза и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти:

- Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (АОП 133) 28.163 КМ

***Нота 21-АОП 135-Дугорочне обавезе**

АОП 135-Дугорочне обавезе презентоване у Билансу стања на дан 31.12.2021 .године износе 8.618.099 КМ.

Укупне дугорочне обавезе састоје се из:

- Дугорочне обавезе по зајмовима (АОП 139) 2.578.704 КМ
- Дугорочна резервисања и разграничења (АОП 141) 1.606.757 КМ
- Дугорочне обавезе и раз. из трансакција са другим једи. власти (АОП 145) 4.432.638 КМ

***Нота 22- АОП 148-Трајни извори средстава**

Трајни извори средстава исказани су у укупном износу од 42.305.486 КМ. У трајне изворе укључени су контролисани ентитети 65% добитка КОМУСА у износу од 16.407 КМ и 65% добитка ВОДОВОДА у износу од 356.046 КМ.

***Нота 23-АОП 154-Финансијски резултат**

АОП 157-Финансијски резултат текуће године остварен у износу од -543.143 КМ. Негативан финансијски резултат који је произашао као разлика између прихода од 9.322.981 КМ и расхода од 9.866.124 КМ (Биланс успјеха).

Финансијски резултат ранијих година износи 2.132.368 КМ (АОП 156). Промјене на финансијском резултату ранијих година настале су као резултат исправке грешака, као и усклађивања. По пореском књиговодству вршено усклађивање почетног стања, прекњижавање текућег финансијског резултата на финансијски резултат ранијих година, прекњижавање дугорочно разграничених прихода по инструкцији, искњижене обавезе за субвенције, докњижена потраживања по основу породилског боловања, докњижавање рачуна из ранијих периода, као и ситне исправке грешака што је довело до потцјењивања финансијског резултата.

***Нота 24-Ванбилансна евиденција (АОП 081 и 159)**

Ванбилансна евиденција износи 11.849.219 КМ. Односе се на:

- Улагања у школу Врањска 19.672 КМ
- Улагања у Средњошколски центар 10.055 КМ
- Улагања у водовод Бијела Рудина 50.000 КМ
- Улагања у водовод Плана 395.768 КМ
- Улагања у водовод и канализацију 456.937 КМ
- Гаранција Владе РС 3.000.000 КМ
- ЈП Пречистач отпадних вода-пренос на упр. и распо. 5.268.618 КМ
- ЈП Пречистач отпадних вода-искњижавање из књиг.еви. 2.648.169 КМ

4.Ноте уз Консолидовани биланс успјеха

*Нота 25-АОП 202-Порески приходи

АОП 202-Порески приходи у 2021.години остварени су у укупном износу од 5.049.919 КМ, и за 12% су већи у односу на претходну 2020.годину и уз истовремено праћење остварења у 2020. Године односе се на:

Врста прихода	2021	2020	индекс
-приходи од пореза надох.и доб.(АОП 203)--			
-порези на лична примања (АОП 209)	288.742	274.126	105
-порез на имовину (АОП 211)	59.671	38.497	155
-порез на промет произ.и услуга (АОП 216)	35	29	120
-индиректни порези (АОП 222)	4.678.676	3.838.911	122
-остали порески приходи (АОП 224)	22.795	8.234	276

*Нота 26-АОП 226-Непорески приходи

У 2021. години непорески приходи су остварени 3.145.090 КМ и већи су у односу на претходну 2020.годину за 754.045 КМ, а односе се на следеће непореске приходе, уз истовремено праћење остварења у 2020.години:

Врста прихода	2021	2020	индекс
-приходи од финан.и нефин.имовине (АОП 227)	77.918	72.897	106
-накн.,таксе и прих.од пруж. јав.усл.(АОП 234)	2.968.245	2.292.564	129
-новчане казне (АОП 240)	0	50	0
-остали непор.прих.(АОП 245)	98.927	25.534	387

*Нота 27-АОП 275-Укупни расходи

Укупни расходи(АОП 275) су остварени у износу од 9.866.124 КМ, према следећој структури (у КМ):

Врста расхода	2021	2020	индекс
*расходи за лична примања(АОП 277)	5.122.197	4.783.837	107
*расходи по основи кориштења роба и услуга(АОП 282)	1.278.234	1.634.479	78
*расходи финансирања и други финансијски трошкови (АОП 292)	347.728	280.892	123
*субвенције (АОП 300)	439.123	462.254	94
*грантови (АОП 302)	264.090	451.779	58
*Дознаке на име социјалне заштите(АОП 305)	978.950	1.031.723	94
*Расходи финансирања (АОП 313)	72.360	67.995	106
*Расходи по судским рјешењима (АОП 318)	66.722	28.757	232
*расходи обрачунског карактера(АОП 320)	1.267.044	1.230.589	102

Расходи за лична примања, расходи по основу кориштења роба и услуга, расходи финансирања и други финансијски расходи, субвенције, грантови и дознаке детаљно ће бити изложене у Извјештају о извршењу Буџета.

Обрачунски расходи (АОП 321)односе се на расходе по основу:

*реализоване залихе (АОП 322)	36 KM
*амортизације (АОП 323)	1.067.285 KM
*расходи од усклађивања вриједности имовине (АОП 326)	148.109 KM
*расходи обрачунског карактера (АОП 330)	688 KM

Обрачун амортизације вршен је примјеном линеарне методе а добијени износ амортизације од 1.067.285 KM признаје се као текући трошак.

*Нота 28-АОП 343-Финансијски резултат

Финансијски резултат, односно губитак, као разлика прихода и расхода остварен је у износу од -543.143 KM.

5.Ноте уз Извјештај о новчаним токовима

*Нота 29-Извјештај о новчаним токовима

Новчани токови остварени су на сљедећи начин:

	2021	2020	индекс
Iприливи готовине	9.104.101	9.424.247	96
IIодливи готовине	9.122.198	9.403.688	97
III нето повећање/смањењ.гот.	-18.097	20.559	-

Нето новчани токови из пословних активности (АОП 501) износе 2.036.551 KM. Нето новчани токови из инвестиционих активности (АОП 529) износе -1.091.815 KM. Нето новчани токови из активности финансирања (АОП 548) износе -962.563 KM. Готовина и готовински еквиваленти у износу од 30.313 KM одговарају износу новчаних средстава на дан 31.12.2021.године.

6.Ноте уз Извјештај о промјенама нето имовине

*Нота 30-Извјештај о промјенама нето имовине

Промјене Нето имовине	Трајни извори и ревалор.резерве	Фин резултат ранијих год	Фин резултат тек године	Укупно
Стање 31.12.2020	42.480.688	2.132.367	-915.746	43.697.309
Стање 01.01.2021	42.480.688	2.132.367	-915.746	43.697.309
Стање 31.12.2021	42.480.688	1.214.383	-543.143	43.151.928

Подаци у табели исказани су у KM.

Власти извори на дан 31.12.2021. године садрже прерасподјелу између трајних извора 42.305.486 KM, резерви 175.202 KM и резултата у износу од 671.240 KM.

7.Ноте уз Извјештај о извршењу буџета

Позиције у Извјештају о извршењу буџета остварене су на сљедећи начин (у KM):

Позиција	План	Остварење	Разлика	Индекс
1.буџетски приходи	8.092.000	8.958.864	866.864	110
2.буџетски расходи	8.473.700	8.599.080	125.380	101
3.вишак прихода	-381.700	359.784	741.484	
4.примици за нефин. имовину	2.560.000	5.831	-2.554.169	0
5.издаци за нефин. имовину	522.300	974.318	452.018	187
6.нето издаци за нефин. имовину	2.037.700	-968.487	-3.006.187	-19
7.примици од задуживања	-	---		
8.издаци за отплату дугова	1.006.000	1.034.153	28.153	103
9.нето задуживање	-1.006.000	-1.034.153	-28.153	103
10.дефицит текућег периода		2.046.463	2.046.463	

*Нота 31- Буџетски приходи

Буџетски приходи остварени су у износу од 8.958.864 КМ, од чега су приходи нижих буџетских корисника 139.841 КМ, док на Општинску управу отпада 8.819.023 КМ. Структура остварења прихода:

*порески приходи –остварени у износу од 5.049.919 КМ,индекс остварења 123. Индиректни порези као највећа ставка у оквиру пореских прихода остварени су у износу од 4.678.676 КМ и за 26% су већи од паланираних буџетом.

*непорески приходи-остварени у износу од 3.145.090 КМ, индекс остварења 90 %. У оквиру непореских прихода највећа ставка су накнаде за коришћење природних ресурса у сврху производње електричне енергије у износу од 2.262.184 КМ, са индексом 97%.

*трансфери- остварени су у износу од 761.855 КМ, индекс остварења 154%.

*Нота 32-Буџетски расходи

Расходи за лична примања износе 5.122.193 КМ,од чега се на Општинску управу отпада 3.446.246 КМ, а на ниже буџетске кориснике 1.675.947 КМ, индекс остварења је 113. Лична примања ТВЈ су на организационом коду Општинске управе.

Преглед бруто плате по корисницима:

Ред. бр.	Назив буџетског корисника	Планирано буџетом	Остварено 2021.	Остварено 2020.	Индекс остварења
1.	Општинска управа	2.420.000	2.745.595	2.338.112	113
2.	Центар за социјални рад	175.000	207.993	153.837	118
3.	Дјечији вртић	220.000	244.898	216.606	111
4.	КСЦ	287.000	331.798	268.956	115
5.	Дом културе	180.000	257.532	187.087	116
6.	Информативни центар Радио Бил	180.000	173.253	169.898	96
7.	Туристичка организација	175.000	177.914	156.738	101
8.	ТВЈ	-	-	-	-
УКУПНО		3.637.000	4.138.983	3.491.234	113

Преглед бруто накнада трошкова и осталих личних примања:

Ред. бр.	Назив буџетског корисника	Планирано буџетом	Остварено 2021.	Остварено 2020	Индекс остварења
1.	Општинска управа	570.000	700.651	571.138	122
2.	Центар за социјални рад	44.000	41.988	36.372	95
3.	Дјечији вртић	58.000	64.696	52.781	111
4.	КСЦ	40.000	71.631	57.146	179
5.	Дом културе	45.000	40.097	38.064	93
6.	Информативни центар Радио Бил	30.000	35.602	34.375	118
7.	ТВЈ	-	-	-	-
8.	Туристичка организација	30.000	32.722	38.823	109
9.	ССЦ	9.000	5.823	5.926	64
УКУПНО		836.000	993.210	834.625	118

Расходи по основу кориштења роба и услуга износе 1.278.233 КМ, од чега се на Општину односи 870.796 КМ, а на ниже буџетске кориснике 407.437 КМ, индекс остварења је 93.

Структура расхода по основу кориштења роба и услуга уз одговарајуће индексе остварења је следећа:

Врста расхода	остварење 2021	индекс
*расходи по основу закупа	4.800	60
*расходи по основу ел.ен.,ком.,комуник. и трансп усл.	104.200	79
*расходи за режијски матер.	22.991	128
*расходи за матер.за посебне намјене	2.879	144
*расходи за текуће одржавање	53.475	89
*расходи по основу путовања и смјештаја	14.812	74
*расходи за стручне услуге	62.961	210
*расходи за услуге одржавања јавн.повр.и заштит.жив.ср.	455.255	86
*остали непоменути расходи	149.423	108

Остали непоменути расходи обухватају бруто накнаде по разним основама (уговор о дјелу, привремени и повремени послови, волонтери, комисије ако нису запослени у Општини), бруто накнаде Скупштинским одборницима износе 99.790 КМ, трошкови репрезентације 24.438 КМ.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови износе 347.737 КМ, са индексом остварења 74. Структура расхода финансирања и других финансијских трошкова уз индексе остварења је следећа:

-Расходи по основу кам.на примљ.зајм.у земљи	224.963 КМ	89
-Расходи по основу затезних камата	122.774 КМ	57

Субвенције у 2021.години износе 439.124 КМ, индекс остварења 103.

Структура субвенција и поређење са Буџетом у 2021.години је следеће:

	Планирано	Остварено
Субвенције пољопривредним домаћинствима	90.000	120.358
Субвенције за превоз ђака	90.000	131.566
Субвенције нефинансијским субјектима – Колектор	200.000	187.200
Субвенције јавним субјектима -Водовод	5.000	-

Субвенције Комус Билећа	40.000	-
УКУПНО	425.000	439.124

Грантови у земљи,у оквиру текућих расхода,остварени су 451.779 КМ индекс остварења је 73.Структура грантова (у КМ):

	Планирано	Остварено
Издавање за рад политичких странака	14,000.00	
Средства за финансирање спорта	80,000.00	47,186.00
Издавање за рад Црвеног Крста (лична примања)	35,000.00	24,630.00
Издавање за рад Црвеног Крста (хљеб и млијеко)	43,000.00	18,486.00
Удружење дјеце са посебним потребама "Ведар осмијех" Билећа	25,000.00	16,500.00
Удружење добровољних даваоца крви	3,000.00	2,000.00
Удружење гуслара В.Глигор Милићевић	2,000.00	2,000.00
ЈЗУ Дом здравља "Свети Лука" Билећа	70,000.00	6,000.00
СПКД Просвјета	15,000.00	11,000.00
КУД "Владимир Гаћиновић"	3,000.00	1,800.00
КУД "Зора Херцеговине"	3,000.00	1,000.00
Завичајни клуб "Освит"	10,000.00	4,500.00
Синдикална организација административних радника	4,000.00	4,000.00
Заштита споменика културе	4,000.00	2,000.00
Општинска борачка организација	90,000.00	46,000.00
Удружење пензионера	20,000.00	5,000.00
Спортско-риболовно друштво	3,000.00	1,800.00
Удружење слијепих и слабовидних	2,000.00	
Удружење цивилних жртава рата	3,000.00	1,500.00
Грант за обнову вјерских објеката	7,000.00	2,600.00

Извиђачки одред "Старина Новак"	1,000.00	207.00
СУБНОР Општински одбор Билећа	2,000.00	
Ловачко друштво "Видуша"	2,000.00	1,000.00
Удружење гуслара "Влатко Вуковић"	3,000.00	2,000.00
Удружење жена и грађана "4С" општинска организација	2,000.00	2,000.00
Удружење пољопривредних произвођача	1,000.00	
Удружење мултиплесклерозе регија Источне Херцеговине	1,500.00	900.00
Планинарско друштво "Коритник" Билећа	1,000.00	
Грант-Коњичке трке	3,000.00	
Удружење родитеља и дјеце обољеле од целијаклије Источне и Старе Херцеговине "Глутен" Билећа	2,000.00	
Удр.општина источне Херцеговине		
Удружење породица са проблемима стерилитета "БЕБЕ"	6,000.00	3,000.00
Грант за додјелу средстава за треће и више дјеце	8,000.00	10,400.00
Грант за новосклопљене бракове	25,000.00	21,500.00
Средства за одржавање пумпних станица локалних водовода	3,000.00	2,200.00
Билећа стан	3,500.00	2,600.00
Ауто-мото друштво	3,000.00	
ОО Језерине	3,000.00	2,000.00
Грант за манифестацију "Дани билећких производа и стваралаштва"		
Удружење Солунских добровољаца	7,000.00	5,000.00
Развојна агенција РС		4,000.00
Удружење Културни центар Билећа	3,000.00	1,000.00

Удружење грађана "Херцеговино моја Ћедовино"		250.00
Противградна превентива Републике Српске	9,000.00	
Џипијада-Тајфун клуб	3,000.00	
Мото клуб Југ	1,000.00	
Фондација Мозаик		8,030.00
ГРАНТОВИ	529,000.00	264,089.00

Буџетска резерва у буџету је била планирана 35.000 КМ, а остварена је у износу од 12.280 КМ. Њена средства су распоређена на грантове и то: Фондација Мозаик 8.030 КМ, Удр.грађана „Херцеговино моја Ћедовино“ у износу од 250 КМ и Развојна агенција у износу од 4.000 КМ. За сва распоређена средства постоје одлуке на основу којих је раскњижавано.

Дознаке на име социјалне заштите остварене у износу од 978.954 КМ и за 2% су мање од средстава планираних у Буџету. У структури текућих помоћи учествује Општинска управа у износу од 54.379 КМ и Центар за социјални рад 924.575 КМ.

	Планирано	Остварено
Стипендије	70.000	8.685
Помоћи појединцима	30.000	40.698
Помоћи грађанима у натури		2.596
Пројекат ЦРС-а за избјегла и расељена лица		2.400
УКУПНО:	100.000	54.379

***Нота 34-Издаци за нефинансијску имовину**

Издаци за нефинансијску имовину остварени у износу од 974.317 КМ биљеже индекс остварења од 187, и углавном се односе на Општину.

Издаци за произведену сталну имовину :

- Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката 923.709 КМ
- Издаци за инвестиционо одржавање и реконстр. Зграда и објеката 17.111 КМ
- Издаци за набавку опреме 31.461 КМ
- Издаци за драгоцености 2.000 КМ
- Издаци за залихе ситног матер.и инвентара 36 КМ

Највеће одступање по питању класе 5, десило се на конту 511134- издаци за изградњу и прибављање вањског освјетљења, с обзиром на урађени пројекат замјене постојећих сијалица са ЛЕД расвјетом, која ће у будућности донијети велике уштеде у Буџету по основу утрошака ел.енергије.

Буџетски дефицит остварен је у износу од 608.703 КМ и он не обухвата приходе и расходе обрачунског карактера, а обухвата примитке и издатке за нефинансијску имовину.

***Нота 35-Примици од финансијске имовине**

Примици од финансијске имовине су примици од наплате датих зајмова које општина пласира из средстава накнада за искориштавање природних ресурса (потопљено земљиште) у износу од 8.039 КМ, са индексом остварења од 115.

***Нота 36-Издаци за отплату дугова**

Издаци за отплату дугова у 2021.години износили су 1.034.153 КМ. Индекс остварења је 103.

Нота 37-Буџетска резерва

Буџетска резерва исплаћена је у складу са планираним Буџетом за 2021.годину и то у износу од 12.280 КМ и индексом остварења 35 % . Кориштење буџетске резерве је већ коментарисано.

У Извјештају о извршењу Буџета сви подаци разврстани су на рачуноводственом фонду 01- општи фонд, фонду 03- Фонд грантова, фонду 04- Фонд средстава приватизације и сукцесије и фонду 05-Фонд за посебне пројекте. У 2021. години књижења у главној књизи била су већином на фонду 01 и један дио на фонду 03, 04 и 05.

Начелник,
Миљан Милићевић, дипл. ецц.

Миљан